W SPRAWIE STATUTU - str. 3

PODZIELIĆ SIĘ Z INNYMI - str. 4

Miejska Biblioteka Publiczna Czytelnia Czasopism w Suwałkach

TYGODNIK SUWALSKI

Nr 15/181 Rok V 14 kwietnia 1994 Cena 2500 zł

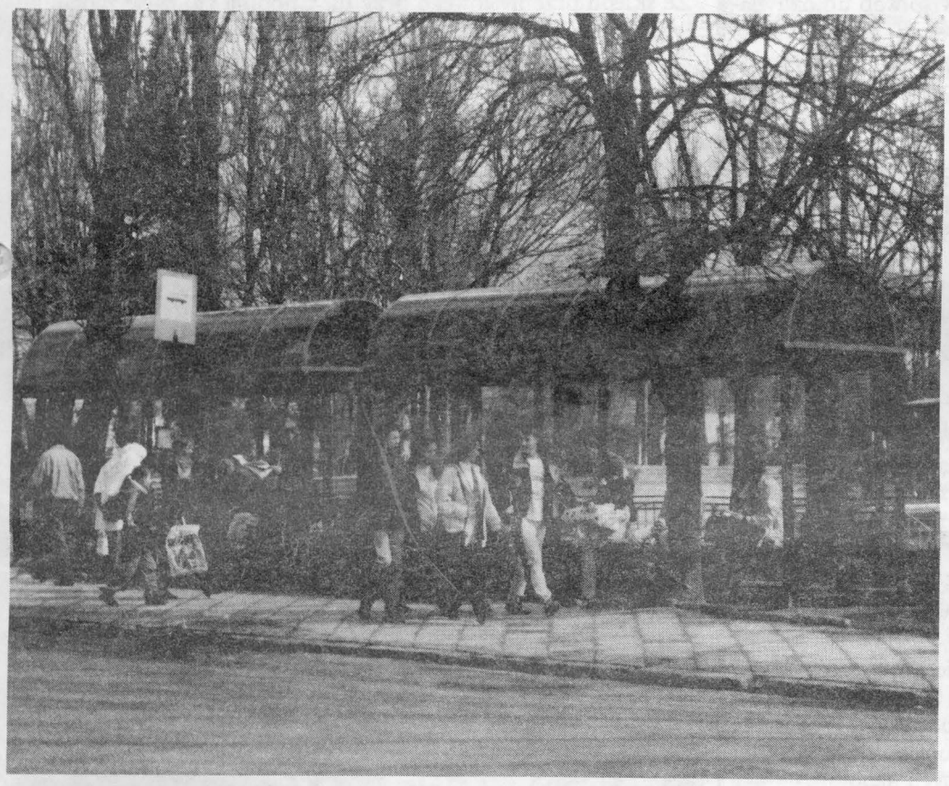

W pejzażu miasta pojawią się wkrótce takie przystanki jak ten, stojący już przy pl. M. Konopnickiej.

POMOCNA DŁOŃ SUWAŁKOM

PRZEDŚWIĄTECZNY tydzień spędziła w Suwałkach wraz z małżonkiem p. Gerd Vik Flø – przewodnicząca norweskiego stowarzyszenia Bernheim Suvalkis Venner – BSV (Pomocna Dłoń Suwałkom).

Akcję pomocy rozpoczął Arnstein Hansen, który na początku lat osiemdziesiątych odwiedził Suwałki i spotkał tu przyjaciół. W czasie stanu wojennego zorganizował on 40 transportów z odzieżą, żywnością i lekami przeznaczonymi dla najbardziej potrzebujących suwalczan i suwalskiego szpitala.

Bernheim Suvalkis Venner zrzesza 120 stałych członków oraz sympatyków zamieszkałych na dwu wyspach Alesund, połączonych ze sobą mostem. Na terenie tym mieszka ok. 25 tys. osób.

BSV systematycznie wspomaga powstałą w 1991 r. Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci, prowadzącą domy w Suwałkach i Augustowie, w których znalazły schronienie dzieci z rodzin zaniedbanych moralnie. Tam też państwo Vik Flø spędzili najwięcej czasu. Niektórzy wychowankowie są im

dokończenie na str. 2

PRZEDSZKOLNE PROBLEMY

Z KOŃCEM marca minął termin zapisywania dzieci do suwalskich przedszkoli.

Tradycyjnie już największą popularnością cieszyły się przedszkola nr 19 i 20, do których zapisano znacznie więcej dzieci niż jest miejsc. W sześciu innych przedszkolach liczba chętnych zbliżona była do liczby miejsc. Natomiast do przedszkoli nr 17 i 11 zgłoszono bardzo małą ilość dzieci. Do "Jedenastki" (ul. Nowomiejska) zapisano troje 3–latków, pięcioro 4–latków i ośmioro 5–latków. Jedynie 6–latków zgłoszonych zostało 22, co gwarantuje utworzenie grupy.

W "Siedemnastce" (ul. Buczka) do wszystkich grup zapisano zaledwie dwadzieścia jeden dzieci, w tym dwoje 3–latków i troje 4–latków. Tak mała ilość chętnych nie gwarantuje otwarcia przedszkola. Należy też dodać, że opłata stała wnoszona przez rodziców jest w tych przedszkolach najmniejsza.

Niepokojące jest, że rodzice ponad 200 suwalskich sześciolatków nie wykazali żadnego zainteresowania wychowaniem przedszkolnym. Nie zapisali swoich pociech nawet do klas "zerowych", w których pobyt dziecka jest bezpłatny. Za rok dzieci te będą miały poważne problemy w pierwszej klasie, kiedy rozpoczną naukę w szkole podstawowej.

(rł)

MOŻNA INACZEJ

MEDYCZNE Studium Zawodowe w Suwałkach od wielu lat zajmuje się promocją zdrowia. Tym razem dla zaakcentowania "Dnia Trzeźwości" młodzież internacka pod kierunkiem Barbary Bolanowskiej zorganizowała imprezę antyalkoholową pod hasłem "Można inaczej".

Od Bożeny Ostrowskiej – Pełnomocnika Wojewody Suwalskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii – oraz Grzegorza Maziewskiego – przedstawiciela suwalskiego Klubu Abstynentów "Filar" – młodzież usłyszała wiele cennych informacji o alkoholu i ryzyku jego używania. Bardzo dokładnie przedstawiono proces popadania w nałóg i jego poszczególne fazy. Wiele miejsca poświęcono skutkom nadużywania alkoholu, ze szczególnym podkreśleniem jego zgubnego wpływu na organizm (choroba alkoholowa) i ukazaniem szkód, jakie ponosi rodzina i najbliższe otoczenie (współuzależnienie) alkoholika.

Młodzież dowiedziała się również o strukturze działania Klubu Abstynenta. Jego przedstawiciel, podając konkretne informacje o formach pracy, zapewnił,

dokończenie na str. 2

POMOCNA DŁOŃ SUWAŁKOM

dokończenie ze str. 1

doskonale znani z poprzednich wizyt, a także z wakacji spędzanych w Norwegii. Norwescy goście zostali przyjęci przez panią wiceprezydent Suwałk Barbarę Klimiuk oraz burmistrza Augustowa – Wojciecha Stankiewicza. Znaleźli również czas na wycieczkę po Kanale Augustowskim i nad jezioro Wigry. Goście odwiedzili także suwalski szpital i warsztat terapii zajęciowej dla dzieci niepełnosprawnych w Augustowie. Pani Gerd Vik Flø jest z zawodu pedagogiem i pracuje na co dzień również z dziećmi niepełnosprawnymi.

Najistotniejszym jednak efektem pobytu było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Bernheim Suvalkis Venner i Społeczną Organizacją Przyjaciół Dzieci. Czytamy w nim: "... Obie organizacje BSV i SOPD współpracują razem celem niesienia pomocy dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji rodzinnej, mieszkającym w rejonie Suwałk i Augustowa, a w razie potrzeby zamieszkałym poza tymi rejonami na terenie województwa suwalskiego.

Zadaniem BSV jest niesienie pomocy materialnej i finansowej SOPD, dostarczanie co miesiąc stałej kwoty finansowej.

Obowiązkiem organizacji jest kierowanie nią tak, aby pomocą można było objąć jak największą ilość dzieci.

Obustronna współpraca ma przebiegać w sposób umożliwiający zachowanie stronom różnic kulturowych i zwyczajowych oraz poszanowanie odrębności z nimi związanych...".

★ ★

Przy okazji należy zaznaczyć, że oprócz pomocy norweskiej SOPD jest systematycznie wspierane przez kilkunastu sponsorów i dobroczyńców z Suwałk i Augustowa. Dzięki tej pomocy kilkadziesiąt dzieci ma szansę zjeść normalny posiłek, odrobić lekcje i pobawić się w rodzinnej atmosferze.

(rł)

MOŻNA INACZEJ

dokończenie ze str. 1

że może w nim znaleźć pomoc nie tylko osoba uzależniona, ale również jej rodzina.

W dyskusji padało wiele konkretnych pytań, co świadczy o zrozumieniu powagi problemu. Rozmówcy, udzielając wyczerpujących odpowiedzi, mocno akcentowali znaczenie poznania trudnych problemów alkoholizmu przez tych, których jeszcze one nie dotyczą. Świadomość zagrożenia pozwoli powiedzieć "nie" częstującym alkoholem.

Duże znaczenie dla całej imprezy miał pokaz sporządzania napojów niealkoholowych. Słuchaczki demonstrowały, jak można przygotować apetyczne napoje z soków, przetworów mlecznych z domieszką owoców i wód mineralnych z dodatkiem lodu.

Wszyscy uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do degustacji przygotowanych napojów.

Impreza miała charakter typowo profilaktyczny. Jej głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia (bez alkoholu) oraz uświadomienie istoty alkoholizmu i skutków jego nadużywania.

Elżbieta Danielewicz
Medyczne Studium Zawodowe
w Suwałkach

Koleżance
Barbarze Raube
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
ojca
składają pracownicy
Urzędu Miasta w Suwałkach

KRONIKA POLICYJNA

W ubiegłym tygodniu na terenie naszego województwa zanotowano 73 włamania i kradzieże (straty – ok. 1,5 mld zł), 3 pożary i 4 rozboje. W ośmiu wypadkach drogowych 8 osób odniosło obrażenia, a 6 zginęło. Dwie osoby popełniły samobójstwo.

Na gorącym uczynku zatrzymano 15 sprawców przestępstw.

Popyt na samochody

Suwalscy złodzieje kradli w ubiegłym tygodniu głównie samochody – na ul. Wileńskiej audi 100 należące do obywatela Niemiec, na parkingu przy ul. Kowalskiego czarne BMW o numerze rejestracyjnym SWT 9602, na parkingu przy ul. Parowozowej toyotę camry (SUY 3109). Na gorącym uczynku włamania do "malucha" zatrzymano na ul. Młynarskiego 40-letniego suwalczanina. Nieznani są natomiast sprawcy włamania do zaparkowanej przy ul. Świerkowej łady, którzy skradli z niej garsonki i bieliznę damską o wartości ok. 25 mln zł.

Ze sklepu przemysłowego przy ul. Chopina złodzieje zabrali kuchenkę mikrofalową. Natomiast przy ul. Noniewicza policjanci zatrzymali 29-latka w trakcie włamania do sklepu.

Rozbój

2 bm. o godz. 22.00 w klubie przy ul. Andersa czterech mężczyzn zaatakowało właściciela obiektu i zmusiło go do wydania 600 tys. złotych i dwu butelek wódki. Wkrótce po tym zdarzeniu policjanci zatrzymali jednego ze sprawców rozboju. Okazał się nim 25-letni mieszkaniec naszego miasta. Prokurator zastosował wobec niego areszt tymczasowy.

HOTEL W OGNIU

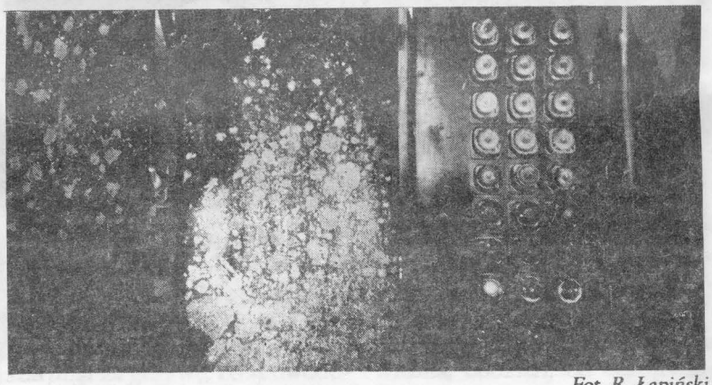

Fot. R. Łapiński

Tragicznie zakończyły się tegoroczne Święta Wielkanocne w Domu Młodego Robotnika przy ul. Sejneńskiej. Wieczorem w świąteczny poniedziałek w hotelu wybuchł pożar. Dzięki szybkiej interwencji Straży Pożarnej ogień został zlokalizowany i nie doszło do rozprzestrzenienia się pożaru w pomieszczeniach mieszkalnych.

Budynek na co dzień zamieszkuje ok. 80 osób. Ze względu jednak na święta w hotelu przebywało jedynie 35 mieszkańców. Wszystkich udało się, chociaż z kłopotami, w porę ewakuować. Awarii uległa bowiem samojezdna drabina (opisywana przez nas niedawno w "TS"). Ewakuacji trzeba więc było dokonać przy pomocy drabin tradycyjnych.

Doszczętnie spłonęła portiernia i hol wejściowy. Po ugaszeniu ognia okazało się, że śmierć w płomieniach poniósł portier, 51-letni Antoni G., który rozpoczął w tym dniu pracę na dwie godziny przed wybuchem pożaru.

Kilka osób z objawami zaczadzenia znalazło się w szpitalu. Po udzieleniu pomocy wszystkie wróciły w ciągu dwu dni do domu.

Przyczyna powstania pożaru nie jest znana. Instalacja elektryczna była sprawna.

(rł)

TYGODNIK SUWALSKI Wydawca: Rada Miejska, Suwałki, ul. Mickiewicza 1, tel. 66-40-22 i 66-76-67 wew. 59. Redagują: **Anatolia Gagacka** (sekretarz redakcji), **Zygmunt Gałaszewski** (redaktor naczelny), **Ryszard Łapiński, Halina Wilk** oraz stali współpracownicy. Opracowanie komputerowe: "ABZ" s.c., Suwałki, ul. Noniewicza 71, tel. 66-69-73. Druk: PHU "GRAF", Suwałki, ul. Pułaskiego 12, tel. 66-95-15. Nr indeksu 379948. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz dokonywania zmian tytułów. Tekstów nie zamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

W SPRAWIE STATUTU

W nawiązaniu do zamieszczonych artykułów odnośnie pracy Rady Miejskiej w Suwałkach informuję o istniejącym porządku prawnym.

Pierwszym działaniem rady wybranej w 1990 roku było powołanie doraźnej Komisji Statutowej (5-osobowej), której przewodniczącym został radny pan Wiesław Lelusz. W wyniku prac tej komisji powstał Statut Miasta Suwałk, zatwierdzony na IV Sesji Rady Miejskiej w dniu 11 lipca 1990 roku. W ciągu 6 miesięcy nastąpiło wiele zmian ustawodawczych i zaszła potrzeba dokonania poprawek w Statucie Miasta. W wyniku pracy Komisji Statutowej na XI Sesji Rady Miejskiej w dniu 23 stycznia 1991 roku uchwalono nowy Statut Miasta, który obowiązuje do dzisiaj, z małą poprawką wniesioną przez radnych na XL Sesji RM w dniu 6 października 1993 roku. Organ nadzoru, jakim jest Wojewoda Suwalski, nie wniósł zastrzeżeń do obecnie obowiązującego Statutu Miasta, a tym samym trudno jest mówić o bezprawiu i bałaganie w działaniu rady.

Unormowane zostały również odpowiednimi uchwałami (16 XII 1992 roku) wysokości diet dla społecznych członków zarządu. Nie było więc samowoli w ustalaniu ich wysokości. W podobny sposób unormowane zostało pełnienie funkcji w radzie radnego pana Grzegorza Kochanowicza. W dniu 30 kwietnia 1991 roku uchwałą Rady Miejskiej w głosowaniu tajnym został on wybrany na wiceprzewodniczącego rady, a w dniu 30 marca 1993 r. na społecznego członka Zarządu Miasta. Pełnienie tych funkcji społecznych oraz łączenie ich z praca zawodową nie jest sprzeczne z ustawą o samorządzie terytorialnym.

Jednocześnie wyjaśniam, że ocena sposobu głosowania i motywy głosowania nie mogą być oceniane przez radnych głosujących inaczej, jedynie w przypadku głosowania imiennego dopuszcza się publikowanie sposobu głosowania przez poszczególnych radnych.

Krytyka, którą zastosowała część radnych za nieprzyjęcie nowego statutu Miasta przez naszą radę, jest nie na miejscu. Mniejszość winna uszanować zdanie większości, które zostało wyrażone w głosowaniu. Takie są zasady demokracji.

Zgodnie z par. 99 Statutu Miasta uchwalenie nowego statutu lub poprawek do niego następuje bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 2/3 ustawowego składu rady w głosowaniu jawnym. W tym przypadku w głosowaniu uczestniczyło 24 radnych. Bezwzględna większość głosów to 13 "za", a więc dwóch głosów brakowało do uchwalenia nowego statutu miasta, a nie jednego, jak pisze lokalna prasa.

Z poważaniem

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Suwałkach
Danuta Iwaszko

DLACZEGO NIE?

We wszystkich demokratycznych strukturach naczelną obowiązującą zasadą jest, że głosujący oddaje swój głos zgodnie z własnym sumieniem i wiedzą. Głos ten jest niezawisły, nie może podlegać żadnej presji ani szantażowi. Radny nie ma obowiązku usprawiedliwiania się przed innymi radnymi ze sposobu głosowania. A już niedopuszczalne jest, aby głosujący, niezadowoleni z wyników głosowania, za pomocą środków masowego przekazu upowszechniali swoje przypuszczenia, przedstawiając je jako fakty. Niestety, wywiady udzielane ostatnio przez radnych klubu Centroprawica świadczą, że zasady demokracji są im obce.

Ponieważ we wszystkich opublikowanych wypowiedziach radni tego klubu szczególnie upodobali sobie moje nazwisko, odpowiem czytelnikom, jakie motywy kierowały mną, gdy głosowałem przeciw przyjęciu nowego STATUTU Rady Miasta.

Otóż komisja wybrana przez radę, składająca się początkowo z 4, a następnie tylko z 2 (!) osób, po opracowaniu wstępnych projektów STATUTU i REGULAMINU skierowała je do wszystkich radnych, aby Ci w terminie do 10.01.1994 r. zgłosili na piśmie swoje uwagi. Uwagi zgłosiło 6 radnych, w tym 5 spoza klubu Centroprawica, wśród nich ja. Zgłoszono łącznie ok. 150 uwag, w tym ja zgłosiłem ich 96. 2-osobowa komisja w trakcie 3-dniowych obrad rozpatrzyła te uwagi, w większości je przyjmując. Z moich uwag za zasadne uznano i przyjęto ponad 60.

I tu pierwsze zastrzeżenie.

Dwuosobowa komisja arbitralnie oceniła pracę 6 radnych, odrzucając niewygodne dla niej uwagi. Wydaje się, że dla dobra dokumentu tej wagi wypadało zaprosić tych 6 radnych i wysłuchać ich racji w sprawach dyskusyjnych lub niejasnych.

Zastrzeżenie drugie.

Mimo przyjęcia większości moich uwag komisja odrzuciła kilka, które według mnie powinny być ujęte w STATUCIE i REGULAMINIE. Dotyczyły one istotnych spraw, m.in.: – uprawnień przewodniczącego rady w prowadzeniu sesji, – trybu udzielania absolutorium dla zarządu, – współpracy zarządu z komisjami rady, – udzielania kierownikom komunalnych jednostek organizacyjnych pełnomocnictw w szczególnych sprawach wykraczających poza zwykłe zarządzanie mieniem. Jest to bardzo ważny zapis, gdyż taka potrzeba występowała już kilkakrotnie (np. we współpracy z bankami).

Powyższe argumenty oraz przeświadczenie, że aktualnie obowiązujący STATUT w sumie nie jest gorszy od złożonego projektu, zdecydowały, że głosowałem NIE.

Jak widać, moje głosowanie nie było ani pochopne, ani "na złość" Centroprawicy, jak głoszą jej liderzy, lecz oparte na rzetelnej analizie przedłożonego projektu i merytorycznych uwag do niego.

Radny
Grzegorz Kochanowicz

Zarząd Budynków Mieszkalnych
w Suwałkach

ogłasza przetarg

na dzierżawę lokalu użytkowego nr 68 położonego na terenie Targowiska Miejskiego przy ul. Sejneńskiej 6 C.

Lokal o powierzchni 24 mkw. - wadium 2.500.000 zł, cena wywoławcza - 50 tys./mkw.
Przetarg odbędzie się w dniu 27 kwietnia 1994 r. o godz. 9.00 w biurze Targowiska Miejskiego przy ul. Sejneńskiej 6 D, tel. 666-514.
Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w dniu przetargu do godz. 8.30.
Zastrzega się możliwość odwołania przetargu bez podania przyczyn.

KOMUNIKAT PREZYDENTA MIASTA SUWAŁK

Prywatne firmy budowlane, które ubiegają się o uzyskanie zezwolenia na zatrudnienie pracowników firm na budowach w Niemczech w 1995 roku, proszone są o zgłaszanie się do Wydziału Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miejskim, pok. nr 10, tel. 66-76-67 wew. 32 lub 33, do dnia 20 maja 1994 roku. Uzyskane informacje zostaną przekazane Wojewodzie Suwalskiemu.

Fot. R. Łapiński

PODZIELIĆ SIĘ Z INNYMI

Rozmowa z p. **Gerd Vik Flø** - przewodniczącą stowarzyszenia Bernheim Suvalkis Venner.

– Który to już raz odwiedza pani Suwałki?

– Przyjechałam tu już po raz piąty, pierwszy jednak jako przewodnicząca BSV. Czujemy się tu jak u siebie. Mamy też wielu przyjaciół. Zawsze spotykam się z wielką gościnnością.

Jechaliśmy do Suwałk 3 doby (samochodem i promem). Do Ålesund jest stąd 2100 km. Tyle samo wynosi odległość z naszej miejscowości do najdalej na północ wysuniętego przylądka Norwegii.

– Co skłania panią do niesienia pomocy innym?

– Gdyby porównać Ziemię do dużego tortu, to można stwierdzić, że Norwegom przypadł większy jego kawałek. Nie wypada więc nie podzielić się nim. Dlatego staramy się pomagać innym potrzebującym pomocy.

– Nie wszyscy członkowie stowarzyszenia Bernheim Suvalkis Venner odwiedzali Suwałki...

– Wielu członków naszego stowarzyszenia już zdążyło was odwiedzić. Mimo że mieszkamy w pewnej odległości od siebie, jesteśmy bardzo ze sobą związani. O tym, co dzieje się w Suwałkach, dowiadujemy się z naszej lokalnej prasy. Nasze gazety wręcz rywalizują ze sobą w przekazywaniu stąd relacji. Dbamy o to, by zainteresowanie to nie spadło, aby ukazywały się nowe artykuły o waszym mieście i działalności naszych towarzystw – BSV i Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci (SOPD). Dzięki temu pozyskujemy nowych sponsorów i przyjaciół.

– Kim są ci, którzy postanowili opiekować się dziećmi w dalekich Suwałkach? Jaka jest ich sytuacja materialna?

– Bogaci, bo potrafią się podzielić. A pod względem zamożności są to zwykli ludzie. Każdy wpłaca inną kwotę, tyle ile może.

– Jak ocenia pani pracę zarządu SOPD? Czy ich wyniki satysfakcjonują państwa?

– Jestem w pełni usatysfakcjonowana. Podziwiam wyniki ich pracy, a szczególnie p. Krystyny (chodzi o p. Krystynę Szyłejko, przewodniczącą SOPD – przyp. rł). Dzięki częstym kontaktom osobistym unikamy wielu nieporozumień. Sprawy widziane na miejscu wyglądają też inaczej niż na podstawie relacji listownych. Cenię też zarząd za otwarte prezentowanie wszystkich problemów.

– Czy polecałaby pani Suwalszczyznę swoim rodakom na spędzenie tu urlopu?

– Oczywiście, że tak. Są tu wspaniałe miejsca do wypoczynku. Wiem też, że jest to najmniej zanieczyszczony region w Polsce.

Do odwiedzania przez Norwegów jezior augustowskich, a szczególnie Kanału Augustowskiego, zachęcał mnie już burmistrz Augustowa.

Każdy, kto przejeżdżał przez Mazury i Suwalszczyznę w czasie, gdy kwitną jabłonie, musi pokochać te strony i będzie przyjeżdżać tu wielokrotnie.

– Jakie są pani wrażenia z tej podróży?

– Chciałabym gorąco podziękować wszystkim za serdeczne przyjęcie, także pani wiceprezydent Suwałk i panu burmistrzowi Augustowa, przede wszystkim za to, że dostrzegają potrzebę istnienia naszej organizacji i starają się jej pomóc.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał **Ryszard Łapiński**

★ ★

Serdecznie dziękuję p. Agnieszce Walickiej–Pyłko za pomoc w przeprowadzeniu rozmowy.

(rł)

KONKURENCJA JEST POTRZEBNA

Rozmowa z dyrektorem Polskiego Banku Inwestycyjnego w Warszawie - Oddział w Suwałkach - **Stanisławem Toczko**.

– W stosunkowo krótkim czasie ul. Noniewicza stała się ulicą "bankową", bowiem w promieniu 100 metrów powstały tu cztery banki, m.in. Polski Bank Inwestycyjny.

– Polski Bank Inwestycyjny SA rozpoczął działalność operacyjną od 2 listopada ub.r. Jest dziesiątym i ostatnim bankiem wyodrębnionym ze struktur Narodowego Banku Polskiego. W każdym z miast wojewódzkich funkcjonuje oddział PBI SA. Bank jest zorganizowany w formie spółki akcyjnej. 100% akcji o wartości ponad 1 bln zł posiada NBP. Jesteśmy więc bankiem państwowym. Pod względem wielkości kapitału zajmujemy miejsce w pierwszej piętnastce polskich banków. W niedalekiej przyszłości należy spodziewać się kolejnego podwyższenia kapitału.

Sądzę, iż działalność Oddziału PBI SA w Suwałkach w znaczny sposób wzbogaci ofertę usług bankowych w naszym mieście i województwie. Osoby fizyczne, a w szczególności podmioty gospodarcze, mają teraz większą możliwość wyboru. Jeżeli istnieje tylko jeden bank, to może on dyktować warunki najbardziej korzystne dla siebie. Uważam, iż konkurencja jest wszędzie potrzebna, a w szczególności między dużymi bankami.

– Czym ma się różnić PBI SA od pozostałych banków?

– Polski Bank Inwestycyjny Spółka Akcyjna organizowany jest jako bank uniwersalny, świadczący usługi dla osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, w zakresie rozliczeń krajowych i rozliczeń w obrocie zagranicznym. W ciągu najbliższych kilku miesięcy rozpocznie też działalność Dom Maklerski. Bank ciągle rozszerza zakres usług dla firm. Obecnie oferujemy kredyty inwestycyjne, obrotowe, w rachunku bieżącym i płatnicze. Istnieje możliwość finansowania projektów inwestycyjnych. Dzięki łączności satelitarnej możemy w szybkim czasie po kursie waluty z dnia złożenia zlecenia przeprowadzać rozliczenia z zagranicą.

Stopa procentowa kredytów jest negocjowana z klientem. Uzależniona jest od standingu finansowego firmy i od wysokości oprocentowania stosowanego przez lokalne oddziały innych banków. Firmy mogą ubiegać się w naszym oddziale o kredyty do wysokości kilkunastu miliardów złotych. Sądzę, iż w przyszłości Oddział PBI SA w Suwałkach skoncentruje swoją działalność w bankowości hurtowej (kredyty, podmioty gospodarcze, rozliczenia finansowe z zagranicą). Bankowość detaliczną (osoby fizyczne) prowadzić będą wypróbowane już banki, jak PKO BP i Pekao SA.

– W Suwałkach powstają oddziały coraz to nowych banków, a z drugiej strony prezes NBP, pani Gronkiewicz-Waltz, ogłasza upadłość kolejnych banków.

– W 1993 r. powołany został tylko jeden bank – Polski Bank Inwestycyjny SA. Sądzę, iż nie należy oczekiwać powstawania nowych banków, będą natomiast następowały zmiany w strukturach obecnie funkcjonujących, konieczne będzie łączenie się banków o niskich współczynnikach wypłacalności i niskim kapitale, takich jak np. Inwest-Bank (nie mylić z PBI SA). Zagrożeniem dla systemu bankowego jest również sytuacja ekonomiczna banków spółdzielczych. Każdy poważny klient przed rozpoczęciem współpracy z bankiem powinien przeanalizować sytuację banku-partnera, tj. kapitał, gwarancje państwowe, zakres współpracy, szybkość i terminowość usług bankowych, kwalifikacje zatrudnionego personelu.

– Czy w kierowanym przez pana Oddziale PBI można łatwo uzyskać kredyt?

– Aby uzyskać kredyt, firma musi spełnić szereg warunków. Musi przede wszystkim posiadać zdolność kredytową. W interesie firmy, a nie tylko banku, wymagamy przedstawienia planu finansowo-ekonomicznego przedsięwzięcia, które ma być kredytowane. Pomimo rozpoczęcia w Suwałkach działalności nowych banków nie można powiedzieć, iż dostęp do kredytu jest łatwiejszy. Kredyt w naszym banku może być tańszy i wysoki, ale ubiegać się o taki kredyt mogą firmy poważnie traktujące prowadzoną przez siebie działalność i przejawiające chęć współpracy z PBI SA.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał: **Ryszard Łapiński**

JAK JEŹDZIĆ PO NASZYCH DROGACH?

"Nie możesz zmienić dróg – zmień samochód" – głosi slogan reklamowy Citroena. A co mają zrobić ci, którzy nie mogą pozwolić sobie na kupno samochodu z komfortowym zawieszeniem i zmuszeni są jeździć po naszych ulicach i drogach zwykłymi autami?

Polskie drogi są jeszcze przejezdne, choć wymaga to niejednokrotnie dużych umiejętności graniczących z ekwilibrystyką za kierownicą.

Przede wszystkim trzeba zawsze pamiętać, że kategorie dróg to u nas pojęcia umowne. Nawet na autostradzie czy drodze szybkiego ruchu można bowiem spotkać... furmankę, stado krów, pijanego rowerzystę. Trzeba więc zachowywać czujność w każdych warunkach.

Nie można dać się zmylić gładkiej nawierzchni. Nawet jeśli na jakimś odcinku droga jest rzeczywiście równa i gładka, to jest prawie pewne, że wkrótce pojawią się dziury, przełomy, rozsypany żwir i inne "niespodzianki".

Dla samochodu najbardziej niebezpieczne są głębokie dziury w jezdni. W skrajnym przypadku i przy dużych prędkościach można na takiej dziurze rozerwać oponę lub uszkodzić felgę. Dlatego jeśli zaczynają się na jezdni dziury, należy zmniejszyć prędkość i starać się "brać" je między koła. Nie należy wjeżdżać w duże kałuże, gdyż mogą one kryć wyrwy w jezdni tak rozległe, że samochód albo utknie w nich, albo ulegnie uszkodzeniu.

Na naszych drogach coraz częściej można spotkać różne przedmioty – bądź to zgubione przez ciężarówki, bądź pozostawione tam ze zwykłej głupoty i braku wyobraźni. Jeśli widzimy na jezdni np. cegłę, duży kamień, deskę, gałąź, kawał blachy – starajmy się ominąć te przedmioty (jeśli oczywiście nie zagraża to innym użytkownikom drogi). Często popełnianym błędem jest najeżdżanie na przedmioty leżące na jezdni. Może to doprowadzić do uszkodzenia podwozia, zawieszenia, rozbicia miski olejowej.

Duże niebezpieczeństwo stwarzają pobocza dróg. Z reguły są nie utwardzone, więc zjechanie na pobocze przy dużej prędkości może grozić wpadnięciem w poślizg, w skrajnym przypadku – dachowaniem. Na pobocze zawsze należy zjeżdżać powoli, zwracając uwagę, czy opony nie grzęzną w miękkim podłożu.

Jeśli już dojdzie do "zakopania się" w grząskim poboczu lub na polnej drodze, nie należy starać się wyjeżdżać na pełnym gazie. Dojdzie wówczas do poślizgu kół. Będą się one obracały w miejscu i coraz bardziej zagłębiały. Przy "zakopanych" kołach staramy się wyjechać, operując lekko gazem, najlepiej na biegu wstecznym (przełożenie daje wówczas większą moc). Gdy nie ma w pobliżu niczego, co można by podłożyć pod koła, możemy podłożyć np. dywaniki gumowe spod nóg.

Zmorą naszych dróg są też kałuże wody zbierającej się w nierównościach. Wjechanie w kałużę przy dużej prędkości może doprowadzić do poślizgu, obrócenia się auta, gwałtownego zjechania na pobocze itp. Jeśli już nie ma ratunku i musimy wjechać w kałużę, starajmy się to robić dwoma kołami, bez hamowania w wodzie. (Na kilka metrów przed kałużą trzeba "odpuścić" hamulec). Jeśli kałuża jest mniejsza i wjeżdżamy w nią tylko prawymi lub lewymi kołami, trzeba mocno trzymać kierownicę i lekko ją skontrować, aby zminimalizować ewentualny poślizg.

I na zakończenie generalna rada: polskie drogi to nie autostrady w RFN, gdzie można jeździć z każdą prędkością. Trzeba więc zachowywać prędkość bezpieczną. Jaka to prędkość? W jednych warunkach będzie to 40, a w innych 90 km/godz. Miarą profesjonalizmu kierowcy jest właśnie umiejętność samodzielnego dobrania owej bezpiecznej prędkości.

R.D.

SZKOLNE KONKURSY

Trwają szkolne konkursy przedmiotowe dla uczniów szkół podstawowych. W porównaniu z poprzednimi latami komisje konkursowe zaostrzyły wymagania, na skutek czego do finału wojewódzkiego kwalifikuje się znacznie mniej kandydatów.

Język rosyjski

Do eliminacji regionalnych konkursu z języka rosyjskiego zgłosiło się 9 osób. Zwyciężyła Anna Sitko ze Szkoły Podstawowej w Jasionowie. Do finału wojewódzkiego zakwalifikowali się ponadto: Iwona Grelunas i Katarzyna Ustach ze Szkoły Podstawowej w Poćkunach, Tomasz Poulakowski ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Suwałkach i Aleksandra Obermiller ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Suwałkach.

Technika

W eliminacjach regionalnych uczestniczyło 25 osób. Zwyciężył Andrzej Chludziński ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Suwałkach, a do finału zakwalifikowali się ponadto: Krzysztof Jacewicz ze Szkoły Podstawowej nr 2, Bogdan Lenczewski i Michał Tomczak ze Szkoły Podstawowej nr 1 oraz Rafał Tylenda ze Szkoły Podstawowej nr 10 w Suwałkach.

Biologia

W eliminacjach regionalnych uczestniczyły 102 osoby. Zwyciężyła Marta Czygier ze Szkoły Podstawowej nr 6. Do finału zakwalifikowali się: Elżbieta Buza ze Szkoły Podstawowej nr 4, Maja Koladko i Ilona Chomicz ze Szkoły Podstawowej nr 6, Paweł Rostek ze Szkoły Podstawowej nr 7, Małgorzata Izbicka ze Szkoły Podstawowej nr 5, Marta Nytko ze Szkoły Podstawowej nr 10, Małgorzata Jakowska ze Szkoły Podstawowej w Boćwince oraz Justyna Żynda i Krzysztof Wodecki ze Szkoły Podstawowej w Krasnopolu.

Chemia

W konkursie regionalnym zmagało się 80 osób. Zwyciężyła Małgorzata Koleśnik ze Szkoły Podstawowej nr 6, a do finału wojewódzkiego zakwalifikowali się: Małgorzata Marcinek, Robert Woronowicz, Jacek Romotowski i Urszula Zambrzycka ze Szkoły Podstawowej nr 4, Michał Szypulski, Paweł Bura i Łukasz Adamowski ze Szkoły Podstawowej nr 2, Tomasz Andruszkiewicz, Zbigniew Moćkun i Marcin Romanowski ze Szkoły Podstawowej nr 5, Maciej Bobowicz i Marcin Podleśny ze Szkoły Podstawowej nr 6.

Matematyka

Do eliminacji regionalnych zgłosiło się aż 145 osób. Zwyciężyli Joanna Olszewska ze Szkoły Podstawowej nr 5 i Tomasz Renkiewicz ze Szkoły Podstawowej nr 6. Do finału wojewódzkiego zakwalifikowało się 20 osób, m.in. Marcel Łankiewicz i Hubert Bubrowski ze Szkoły Podstawowej nr 2, Marcin Warakomski, Michał Kurmin, Małgorzata Mozerys, Grzegorz Karnas, Edyta Kalwajtys, Małgorzata Dermont i Przemysław Turowski ze Szkoły Podstawowej nr 5, Marta Sirocka ze Szkoły Podstawowej nr 6, Grzegorz Grabek ze Szkoły Podstawowej nr 8, Marcin Chołko ze Szkoły Podstawowej nr 9, Agnieszka Dłużniewska ze Szkoły Podstawowej nr 10, Krzysztof Bujnowski ze Szkoły Podstawowej w Raczkach.

Historia

Do eliminacji regionalnych zgłosiło się 111 uczestników. Zwyciężyła Dorota Gałażyn ze Szkoły Podstawowej nr 1. Wśród 8 osób, które zakwalifikowały się do finału, znalazło się aż 6 z "Jedynki": Rafał Radulski, Anna Łabudź, Marta Modzelewska, Joanna Wojtkiewicz i Marta Łanczkowska oraz Krzysztof Bąk ze Szkoły Podstawowej nr 3 i Radosław Renda ze Szkoły Podstawowej nr 8.

Język polski

Do udziału w eliminacjach regionalnych zgłosiła się rekordowa liczba uczestników – 181. Zwyciężyły z jednakową ilością punktów Anna Łabudź ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Agnieszka Nowacka ze Szkoły Podstawowej nr 6. Do finału wojewódzkiego zakwalifikowali się także: Marta Drażba ze Szkoły Podstawowej nr 3, Monika Kochańska ze Szkoły Podstawowej nr 6, Piotr Trzeciak ze Szkoły Podstawowej nr 10, Dorota Gałażyn ze Szkoły Podstawowej nr 1 i Monika Milanowska ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Sejnach.

Fizyka

W eliminacjach regionalnych startowało 83 uczniów. Jedynie dwóch z nich uzyskało wystarczającą ilość punktów, aby awansować do finału wojewódzkiego. Są to Marcin Podleśny i Tomasz Renkiewicz, obaj ze Szkoły Podstawowej nr 6.

(rł)

Coraz wyższa sztuczna inteligencja

TY, KOMPUTER!

Ku uciesze reklamodawców, a humanistom na przekór uczłowieczanie przedmiotów staje się faktem. Proszek, który odróżnia kolory, to już półinteligent w porównaniu z bohaterem amerykańskiej reklamówki – telefonem, którego o połączenie z domem wystarczy tylko poprosić.

Firmy komputerowe prześcigają się w swojej ofercie. Systemy uruchamiane "na komendę" nie są wersjami prototypowymi. Gadające kalendarze, przypominające o imieninach teściowej, czy dostarczające kierowcom informacji o natężeniu ruchu komputery zainstalowane w samochodach nie są już niczym niezwykłym. I choć sami producenci przyznają, że rozmowa z komputerem przypomina na razie wymianę zdań z dwulatkiem, to możliwości, jakie stwarza ten system, są ogromne.

Ucieszy to chyba przede wszystkim technofobów, których przeraża sama myśl o kontakcie z klawiaturą lub o oczopląs przyprawia obfitość rozrzuconych po ekranie ikon.

Zadowoleni też będą na pewno pracoholicy, którzy w trakcie pracy przy komputerze będą mogli równocześnie "włożyć ręce w inną robotę".

Szczególne zapotrzebowanie na tego typu rozwiązanie zgłaszają komputerowcy, używający coraz to mniejszych notebooków. – Nikt nie chce poruszać się po klawiaturze przy pomocy wykałaczki – tłumaczy Janet Baker, amerykańska programistka.

Użyteczność komputera zależy od zasobu słów, jakim dysponuje, i ilości słów, jakie potrafi rozpoznać. Bardziej ambitne programy, umożliwiające np. dyktowanie tekstów, wymagają od komputera pewnej dozy sztucznej inteligencji. Największy problem sprawia mu oczywiście rozróżnianie słów identycznie brzmiących, lecz znaczących zupełnie co innego. – Dzisiaj technologia nie jest jeszcze ani tak szybka, ani tak rzetelna, jak doświadczona maszynistka – przyznaje Baker.

Poza biurem system szczególnie efektywnie sprawdza się w samochodzie. Zamiast narażać siebie i innych, studiując podczas jazdy skalę radioodbiornika, wystarczy po prostu zlecić to komputerowi.

Paweł Łukasik

SACRUM W LITERATURZE

Po raz kolejny Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Suwałkach zorganizowało wojewódzki konkurs "Sacrum w literaturze". 25 marca w sali Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia uczestnicy prezentowali utwory literackie tematycznie związane z religią. W kategorii recytacji zwyciężyła Monika Wierżajtys z I LO w Suwałkach. Drugie miejsce jury przyznało Annie Kuklińskiej, uczennicy ZSZ nr 2 w Augustowie. Trzecie miejsce zajęła Agnieszka Chojnacka z I LO w Ełku. W kategorii poezji śpiewanej zwyciężyła Magdalena Orłowska, uczennica I LO w Suwałkach. Drugie miejsce zajęła Katarzyna Nowikow z III LO w Suwałkach, a trzecie ex aequo: Anna Romanowska z I LO w Ełku i Joanna Jankowska z I LO w Suwałkach. Na konkurs ogólnopolski do Częstochowy pojadą zwyciężczynie obu kategorii.

Gratulujemy.

(az)

Przepraszamy

panie Monikę Nowicką i Katarzynę Nowikow oraz czytelników "TS" za zamianę podpisów w relacji z eliminacji wojewódzkich OKR zamieszczonej tydzień temu.

Redakcja

CO DALEJ OŚMIOKLASISTO?

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

Pani dyrektor Bożenna Szynkowska wyraża nadzieję, że nowy rok szkolny rozpocznie się w wyremontowanym dawnym budynku przy ulicy A. Mickiewicza. Z dumą twierdzi, iż jest to najstarsza suwalska ALMA MATER o starych, podtrzymywanych i pielęgnowanych tradycjach. Nie tylko kształci, ale rozwija osobowość każdego ucznia. Życie w niej jest bogate, a młodzież bardzo twórcza. "Nie trzeba do niej zwracać się z prośbą, sama wychodzi z inicjatywą" – mówi pani dyrektor.

Zainteresowani nauką w I LO muszą skompletować i złożyć w terminie od 7 IV do 15 V następujące dokumenty:

1) podanie,
2) dwa zdjęcia,
3) świadectwo lekarskie,
4) oryginał świadectwa szkolnego (natychmiast po uzyskaniu, do 25 VI),
5) zaświadczenie z olimpiad przedmiotowych (jeśli uczeń brał w nich udział).

Egzamin pisemny:

– język polski – 27 czerwca o godz. 10.00,
– matematyka – 28 czerwca o godz. 10.00.

Egzamin ustny:

Z przedmiotu wybranego przez ucznia (w zależności od profilu klasy): język polski, historia, chemia, geografia, matematyka, fizyka, język obcy nowożytny.

Po części pisemnej egzamin ustny odbywa się do klas o profilu:

1) matematyczno–informatycznym (wprowadzonym w tym roku): matematyka i fizyka,
2) biologiczno–chemicznym: biologia i chemia,
3) humanistycznym: język polski i historia,
4) ogólnym, z rozszerzonym programem języka angielskiego wprowadzonym w zeszłym roku: do wyboru któryś z przedmiotów podanych w części ustnej oraz test z predyspozycji do nauki języka obcego,
5) ogólnym: do wyboru przedmiot podany w części ustnej.

Uczniowie, którzy otrzymają 2 oceny niedostateczne, nie są dopuszczeni do egzaminu ustnego; w przypadku 1 oceny niedostatecznej mają szansę zdania poprawki.

Egzaminy pisemne są kodowane, po ich odkodowaniu ogłaszane są wyniki. Natomiast po egzaminie poprawkowym ustala się liczbę osób dopuszczonych do ustnego. Wyniki ostateczne to suma punktów – wyniki z egzaminów i średnia z następujących przedmiotów: język polski, matematyka, historia, biologia, geografia, język nowożytny.

Laureaci olimpiad przedmiotowych zwolnieni są z egzaminu, jeśli z pozostałych przedmiotów mają co najmniej dobre oceny. Stopień wojewódzki (nawet jeśli są to tylko uczestnicy) – zwolnienie z tych przedmiotów, w których brali udział.

Profilowanie rozpocznie się w drugiej klasie. Po roku istnieje ewentualność zmiany profilu. Dla uczniów klasy ogólnej, matematyczno–informatycznej i prawdopodobnie biologiczno–chemicznej w drugim roku nauki dojdzie język niemiecki; dla pozostałych klas – francuski.

Przewidywana ilość miejsc – 5 klas po 26 uczniów.

Niemałym zainteresowaniem cieszy się wprowadzony w tym roku profil matematyczno–informatyczny. Jak powiedział nauczyciel informatyki w LO nr 1, Grzegorz Stelmaszek, "celem nauki jest wykorzystanie komputera w procesie dydaktycznym, a jednocześnie przygotowanie ucznia do egzaminów na wyższe uczelnie. Nie ma takiego kierunku, na który wymagana jest wiedza informatyczna".

Na pytanie, gdzie informatyk może pracować, pan Stelmaszek odpowiedział, że tam, gdzie istnieje zarządzanie przy pomocy komputera, ale przede wszystkim jego zadaniem jest tworzenie oprogramowania. Największe sukcesy odnoszą ludzie, dla których informatyka jest drugą dziedziną pracy.

Niewykluczone, że przy egzaminie do tej klasy będzie test (prawdopodobnie z matematyki), podobnie jak do klasy z rozszerzonym programem języka angielskiego.

Maryla Czupryńska

MIEJSCE KOŚCIOŁA W III RZECZYPOSPOLITEJ

Jakie jest miejsce Kościoła w nowej rzeczywistości politycznej i społecznej? Czy Polska podzieli los zlaicyzowanej Europy? Oto główne zagadnienia, które były poruszane w trakcie sympozjum naukowego, zorganizowanego przez Wydział Nauk Historycznych i Społecznych ATK w Warszawie, Polskie Towarzystwo Socjologiczne oraz Instytut Statystyki Kościoła SAC w Ołtarzewie pod hasłem "Znaczenie Kościoła w pierwszych latach III Rzeczypospolitej".

Prof. Edward Ciupak analizował przyczyny narastającej fali antyklerykalizmu. Omówił jej źródła, tj. odradzający się tradycyjny antyklerykalizm jeszcze z okresu międzywojennego, lewicowo–solidarnościowy – skrywany w okresie walki z komunizmem – oraz wskazał na całkiem nowe zjawisko ostatnich lat, którego przyczyny tkwią w poczynaniach niektórych polityków ZChN. Trudno jest jednoznacznie stwierdzić, kto w mniejszym czy większym stopniu wpłynął na poglądy antyklerykalne społeczeństwa w okresie III Rzeczypospolitej. Jedno jest – moim zdaniem – pewne: poglądy w tej sprawie reprezentowane są przez tych, którzy określają siebie katolikami i którzy uważali (i uważają), że ich czołowe miejsce w szeregu reprezentantów Kościoła jest niezaprzeczalne i niepodważalne ze względu na chrzest. Okazuje się jednak, że biskupi Kościoła katolickiego po ostatnich wyborach parlamentarnych zrozumieli, że ludowi Bożemu potrzebni są nie ci, którzy mówią "Panie, Panie...", ale przede wszystkim prawdziwi wyznawcy, żyjący autentycznie Bogiem i rozumiejący współczesne problemy, wiedzący, że życie Kościoła to sakrament i moralność, nie zaś pierwsze miejsce przy ołtarzu czy wypowiadanie się w imieniu Boga, gdy niejednokrotnie towarzyszą temu takie czyny jak jazda po pijanemu samochodem, oczernianie innych itp.

Kulminacyjnym momentem spotkania była dyskusja z udziałem ks. bpa Jana Chrapka, Adama Michnika, prof. Wiesława Chrzanowskiego, prof. J. Mariańskiego, prof. F. Adamskiego i Marcina Przeciwszewskiego.

Adam Michnik stwierdził między innymi, że w czasach, w które wchodzimy, "Kościół będzie bardziej Polakom potrzebny niż kiedykolwiek". Według niego religia katolicka jest elementem polskiej tożsamości. Jej wielkim zagrożeniem jest "pokusa integryzmu reprezentowana przez część duchowieństwa i działaczy katolickich".

Ciekawą opinię przedstawił ks. bp Jan Chrapek, którego zdaniem Kościół w pierwszych latach III Rzeczypospolitej pełnił rolę "worka bokserskiego", przyjmującego wszelką agresję narastającą w okresie politycznego zamieszania. "Dzisiaj Kościół chce być przede wszystkim sumieniem dla społeczeństwa. Tym bardziej nim będzie, im bardziej kierować się będzie wartościami ewangelicznymi".

Zgadzam się całkowicie z ks. bp. Chrapkiem, że taka rola Kościoła byłaby w pełni zgodna z posłannictwem Chrystusa. Pozostaje jedna tylko skromna uwaga, że rola ta tym bardziej będzie znacząca, im Kościół mniej wiązać się będzie z ludźmi nieodpowiedzialnymi, którzy duchownych traktują jak instrument w załatwianiu własnych partykularnych interesów. Właśnie oni podważają autorytet Kościoła, duchowieństwa i wspólnot parafialnych.

Zbliżają się wybory do rad gminnych. Dla wielu "wierzących" jest to okres zaprzyjaźnienia się z duchowieństwem od nowa, aby spełnić swoje ambicje polityczne dzięki czyjejś naiwności. Niech Kościół zda sobie wreszcie sprawę, że "znajduje się w oblężonej twierdzy", jak mówi ks. bp Chrapek. Drzwi do tej twierdzy powinny być otwarte dla każdego, nie tylko dla wybrańców, którzy znowu zeczcą odegrać hamletowską rolę: "być albo nie być" na stołku radnego. Jeśli zgodnie z myślą ks. bpa Chrapka Kościół chce pełnić w obecnych czasach rolę społecznego sumienia, musi odciąć się od tych wszystkich, u których sumienie jest niby worek bez dna. Poznać ich nie jest trudno. Wczoraj chodzili z dziełami Marksa, Engelsa i Lenina, dzisiaj spacerują trzymając w ręku Biblię lub katechizm – na wszelki wypadek, aby ktoś nie miał wątpliwości, kim są. Zapominają tylko o jednym – jak mówi Jan Paweł II – że to właśnie "prawda oświeca rozum i kształtuje wolność człowieka".

Ryszard Podgórski

PROMOCJA ZDROWIA (2)

W kolejnym odcinku naszych rozważań o zdrowiu zajmiemy się PODSTAWOWYMI ZASADAMI ODŻYWIANIA. Naukowcy twierdzą, że stan naszego zdrowia zależy w 20% od uwarunkowań genetycznych, a w 80% od nas samych – naszych zachowań, wyborów, stylu życia. Z tych 80% aż połowa przypada na jakość odżywiania się. Wiele przewlekłych chorób ma ścisły związek z tym, co spożywamy. Najpoważniejsze z nich to choroby serca, naczyń krwionośnych, nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca, choroby jelita grubego, kamica żółciowa i próchnica zębów. Dla ich powstawania kluczowe znaczenie mają nadmierne spożycie tłuszczów, cholesterolu, soli kuchennej i alkoholu oraz małe spożycie błonnika zawartego w warzywach i owocach. Dużym problemem są także nadmierne ilości spożywanych pokarmów. Choroby przewlekłe związane są z licznymi dolegliwościami, z reguły więc zgłaszamy się z nimi po poradę do lekarza i podejmujemy zalecone leczenie. Jeśli chodzi natomiast o otyłość, to jej leczenie zdarza się niezmiernie rzadko. Dość często jeszcze uważana jest ona za oznakę tego, jak dobrze nam się powodzi. Musimy jednak pamiętać, że zbyt duża masa ciała obciąża przede wszystkim serce i inne narządy wewnętrzne oraz układ kostno–stawowy. Serce obłożone tkanką tłuszczową pracuje mniej efektywnie, to samo można powiedzieć o nerkach, jelitach, żołądku i wątrobie. Układ kostno–stawowy, odpowiadający za ruch, za przemieszczanie się naszego ciała, nie jest przygotowany do dźwigania dodatkowych kilogramów, broni się więc, sygnalizując to licznymi dolegliwościami (bóle stóp, stawów kolanowych, okolic krzyżowo–lędźwiowych kręgosłupa).

Otyłość powstaje, jak wiadomo, na skutek braku równowagi między spożyciem a zapotrzebowaniem i wydatkowaniem energii (powstałej po strawieniu pokarmów). Szczególnie tłuszcze zawarte w pokarmie sprzyjają wzrostowi masy ciała.

Aktualny stan wiedzy na temat zależności pomiędzy dietą a występowaniem przewlekłych chorób pozwala na sformułowanie następujących celów żywieniowych:

– znaczne zmniejszenie spożycia tłuszczów zwierzęcych na rzecz tłuszczów roślinnych, takich jak olej, oliwa, margaryna, masło roślinne;

– znaczne ograniczenie spożywania pokarmów, w których znajduje się cholesterol (masło, żółtka jaj, podroby);

– poważne zmniejszenie w diecie ilości cukru i soli kuchennej;

– zwiększenie spożycia produktów zbożowych nisko przetworzonych (wyrabianych z ciemnej mąki, otrąb, grubych kasz);

– zwiększenie spożycia błonnika zawartego w owocach, zbożach i warzywach.

Z tego wynikają podstawowe zasady racjonalnego odżywiania:

1. ROZMAITOŚĆ SPOŻYWANYCH PRODUKTÓW – zapewni dostarczenie naszemu organizmowi niezbędnych składników pokarmowych oraz witamin i mikroelementów.

2. UTRZYMANIE WŁAŚCIWEJ MASY CIAŁA – jest ona najistotniejszym elementem profilaktyki chorób przewlekłych.

3. SPOŻYWANIE CIEMNEGO PIECZYWA bogatego w błonnik, witaminy i składniki mineralne. Reguluje ono pracę przewodu pokarmowego, daje uczucie sytości, pomaga utrzymać właściwą masę ciała.

4. SPOŻYWANIE MLEKA I JEGO PRZETWORÓW jako głównego źródła wapnia. Niezbędną jego ilość w zapotrzebowaniu dobowym dostarczają 2 szklanki chudego mleka.

5. SPOŻYWANIE RYB I CHUDEGO MIĘSA DROBIOWEGO jako najzdrowszych źródeł białka, także żelaza i witaminy B12.

6. SPOŻYWANIE DUŻEJ ILOŚCI WARZYW I OWOCÓW – zapewnia to organizmowi witaminę C, karoten, składniki mineralne i błonnik. Witaminy pochodzące z warzyw i owoców mają działanie przeciwmiażdżycowe, przeciwnowotworowe, ponadto występujący w nich potas obniża ciśnienie krwi, a błonnik reguluje pracę przewodu pokarmowego.

7. OGRANICZENIE SPOŻYCIA TŁUSZCZÓW ZWIERZĘCYCH i produktów zawierających cholesterol na rzecz tłuszczów roślinnych jest nieodzownym warunkiem zapobiegania chorobom układu krążenia, miażdżycy i otyłości.

8. UNIKANIE SPOŻYWANIA SŁODYCZY I CUKRU.

Cukier nie jest niezbędny dla naszego organizmu, będąc bogatym źródłem energii. Wypiera z diety te składniki, które są wartościowe pod względem zdrowotnym. Słodycze w różnych postaciach stanowią doskonałe podłoże dla rozwoju próchnicy zębów, a także powodują przyrost masy ciała. Duża płaska łyżka miodu czy dżemu pokrywa całodobowe zapotrzebowanie organizmu na cukier (spożyty w większej ilości odkłada się w postaci tłuszczu).

9. OGRANICZENIE SPOŻYCIA SOLI KUCHENNEJ znacznie zmniejsza ryzyko powstania nadciśnienia. Przesolone pokarmy powodują uczucie pragnienia, które gasimy płynami. Sól zalegająca w organizmie zatrzymuje je, a one skutecznie podwyższają ciśnienie. Bardzo szkodliwe dla naszego organizmu są wędzone mięsa, które wcześniej były obficie solone. Spożywanie ich w dużych ilościach może powodować powstawanie nowotworów przełyku i żołądka.

10. NIEPICIE ALKOHOLU jest najbardziej rozsądnym zaleceniem. Alkohol jest bardzo bogatym źródłem energii, która dostarczana w stosunkowo krótkim czasie nie może być spalona i odkłada się w organizmie. Nie zawiera on żadnych korzystnych składników pokarmowych, a spożywany w dużych ilościach czyni spustoszenie w wątrobie, mózgu i psychice człowieka.

Zachęcam wszystkich czytelników do przeanalizowania dotychczasowych zwyczajów żywieniowych i wprowadzenia takich korekt, które będą służyły zachowaniu zdrowia i zapobieganiu groźnym chorobom. Planując nasze codzienne życie, pamiętajmy, że "CZŁOWIEK TO RÓWNIEŻ CIAŁO I LEKCEWAŻENIE POTRZEB NASZEGO CIAŁA JEST LEKCEWAŻENIEM CZŁOWIEKA" (Z. Cendrowski) oraz że "NAJWAŻNIEJSZYM OBOWIĄZKIEM CZŁOWIEKA JEST POZNAWANIE SAMEGO SIEBIE I ŻYCIE ZGODNIE Z TĄ WIEDZĄ" (C. Celus "De re medica").

Maria Sadłowska

DO WŁAŚCICIELI APTEK I HURTOWNI LEKÓW

Szanowni Państwo

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o nieodpłatne przekazanie suwalskiemu kołu Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków strzykawek insulinówek, ciśnieniomierzy oraz lancecików do nakłuwania dla osób chorych na cukrzycę.

Osoby te w przeważającej ilości są rencistami, znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej.

Dar Państwa w wielu przypadkach może przyczynić się do uratowania życia.

Liczymy na pomoc i zrozumienie.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Suwałkach
Danuta Iwaszko

Prezydent Miasta Suwałk
mgr inż. **Leszek Poźniak**

TYDZIEŃ DLA SERCA

Stowarzyszenie Dziennikarski Klub Promocji Zdrowia wraz z Narodową Radą Promocji Zdrowia organizuje w dniach 17–24 kwietnia 1994 r. ogólnopolską kampanię edukacji zdrowotnej pod hasłem "Tydzień dla serca". W tym czasie odbędą się różne imprezy poświęcone promowaniu zdrowego stylu życia. Do akcji włączyły się szkoły, instytucje odpowiedzialne za ochronę zdrowia, stowarzyszenia, organizacje i kluby sportowe oraz władze lokalne.

(aw)

Kradzież dzieł sztuki

PAN BÓG W ZŁODZIEJSKIM WORKU

W ubiegłym roku dokonano 1130 kradzieży i włamań do ok. 17 tys. kościołów i innych obiektów sakralnych istniejących w Polsce. W tym samym czasie w ok. 700 placówkach muzealnych dokonano 15 kradzieży, z czego – 4 w skansenach, które – ze względu na rozproszenie dużej ilości niewielkich obiektów na rozległym terenie – należą do placówek najbardziej bezbronnych.

Jeszcze 3 – 4 lata temu stan ochrony większości krajowych muzeów przed włamaniami i kradzieżami pozostawiał wiele do życzenia. Obecnie, jak ocenia dyrektor Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych, Piotr Ogrodzki, sytuacja jest... zróżnicowana. Znaczna część muzeów jest już chroniona przynajmniej zadowalająco. Są również placówki – jak np. Muzeum Narodowe w Krakowie, Łańcut, Zamek Królewski w Warszawie, Muzeum Okręgowe w Koninie czy Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – wyposażone we wręcz wzorowe systemy sygnalizacji włamań.

Dużo gorzej – zwłaszcza w porównaniu z muzeami zagranicznymi – przedstawia się obsada pracowników ochrony. Jeśli np. w większości muzeów brytyjskich "ochroniarze" stanowią od 35 do 40 procent ogółu pracowników, to u nas wskaźnik ten rzadko przekracza 15 procent.

Nadal wysoce niepokojący jest stan bezpieczeństwa bezcennych dóbr kultury narodowej, znajdujących się w obiektach sakralnych, czego najlepszym przykładem jest przytoczona na wstępie statystyka. Zdaniem dyrektora P. Ogrodzkiego, składają się na to dwie główne przyczyny: wciąż jeszcze niedostateczne zrozumienie księży dla właściwego zabezpieczenia antywłamaniowego oraz – partactwo pokątnych wykonawców. W bardzo wielu kościołach szwankują zresztą sprawy zupełnie elementarne: najprostsze zabezpieczenia mechaniczne. Niejeden kościelny zamek można otworzyć... zakrzywionym gwoździem, a niejedną przerdzewiałą kratę w oknie – wywalić kopnięciem...

Dyrektor Piotr Ogrodzki uważa, że jakkolwiek obserwuje się już rosnące zainteresowanie wielu proboszczów ochroną przeciwwłamaniową, powody do optymizmu będą wówczas, kiedy ilość kradzieży w kościołach spadnie... przynajmniej poniżej 1000 rocznie.

Do niedawna złodzieje "operujący" w kościołach kradli głównie obrazy. Obecniej częściej kradną najrozmaitsze dzieła sztuki rzeźbiarskiej. Na stale wysokim poziomie utrzymują się kradzieże naczyń liturgicznych. Niestety, przedmioty te najczęściej przepadają bezpowrotnie, gdyż złodzieje – nie bacząc na ich wysoką wartość artystyczną – przetapiają je na złom.

– Działania polskich złodziei dzieł sztuki nie są – mówi Piotr Ogrodzki – szczególnie wyrafinowane. Obowiązuje tu generalna zasada: każdy złodziej działa tak, jak na to pozwala stan ochrony obiektu. Jeśli dochodzi do przekonania, że oczekujący go trud i ryzyko wpadki są zbyt duże, idzie tam, gdzie gospodarze... zadanie maksymalnie mu ułatwili.

Marek Burczyk

Siła sugestii

ŚMIERCIONOŚNY SPADEK

Henryk Z. był pierwszym gospodarzem w dużej wsi. Poważano go za wspaniały dom i mechanizację, za hodowlę i blisko 20 ha dobrej ziemi. Po cichu jednak szeptano, że Henryk w życiu rodzinnym poradzić sobie nie umiał. Pierwsza żona miała dziwny wypadek i zmarła na podwórzu, zanim lekarz przyjechał. Osierociła dziesięcioletniego Waldka. Henryk nie bolał z jej powodu specjalnie długo i wziął nową kobietę, miastową. Ta urodziła córkę, pożyła trochę na wsi, kłóciła się z Henrykiem, aż wreszcie dzieciaka zdenerwowany gospodarz wrzucił do studni. Mała się uratowała, ale żona Henryka nie czekała – odeszła tak jak stała i z córką. Gospodyni znowu zabrakło.

Henryk mieszkał z dorosłym już Waldkiem i Kazikiem, bratankiem, równolatkiem syna. Wszyscy się nienawidzili serdecznie. Henryk zagarnął gospodarkę brata, gdy tamtego tknęła apopleksja. Rodzina Z. miała choleryczne temperamenty i we wsi pamiętano, że mężczyźni umierali tam w sile wieku, zwykle rozwścieczeni ponad miarę jakąś życiową sytuacją. Na to liczył pewnie Kazik, gdy stryjowi zaorał trzy hektary bujnej oziminy. I się nie przeliczył – Henryk Z. wyszedł w pole, popatrzył, zaczął wrzeszczeć, padł i więcej nie wstał.

Waldek i Kazik mogliby teraz gospodarki rozdzielić, pożenić się i żyć w spokoju. Ale – nie. Waldek uważał, że Kazik powinien odejść i nic nie brać, Kazik zaś – że należy mu się, co było jego ojca, a ponadto odszkodowanie za pracę na stryjowym gospodarstwie. To się chwytali za łby, to mieli do miasta do sądów jeździć. Wyszło inaczej. Waldek złapał pewnego dnia Kazika, posadził na krześle, przywiązał. Nogi wsadził mu do miednicy, naciął skórę na udzie. "Zawiążę ci oczy, krew będzie płynęła, a jak będzie w miednicy pełno, zdechniesz". Kazik się szarpał, krzyczał, ale nic nie pomagało – czuł zapewne, jak ciepła krew wylatuje z niego i gromadzi się w miednicy.

Po niespełna godzinie do budynku wpadł posterunkowy, zawiadomiony przez sąsiadkę, która weszła z jakąś sprawą do gospodarstwa Z., a posłuchawszy, co się święci, pobiegła po władzę. Na tapczanie leżał Kazik. Nie żył. Na udzie miał lekkie nakłucie. W miednicy stała woda. Przerażony Waldek szarpał Kazika i prosił: wstań, no wstań! Ale nieboszczycy raczej nie wstają.

Waldek zeznał, że chciał postraszyć brata stryjecznego. Był pewien, że ten podpisze podsunięty mu papier o zrzeczeniu się gospodarki. Zasłonił Kazikowi oczy i... polewał po nodze ciepłą wodą, by Kazik myślał, że krew i życie z niego uciekają. Skąd ten pomysł? Wyczytał w gazecie czy w jakiejś książce, że tak można postraszyć, a nawet zabić. On zabić nie zamyślał, ale Kazik najwyraźniej dostał zawału...

Waldek zmarł niespełna miesiąc później. Lekarze dziwili się, że z tą wadą serca dociągnął prawie do trzydziestki. Może by pożył jeszcze trochę, ale silny stres, kłótnie o spadek i zgon Kazika przyspieszyły tragiczny koniec.

Cała gospodarka przypadła wrzuconej niegdyś do studni córce Henryka Z. Dziewczyna skończyła właśnie medycynę. Zamierza sprzedać budynki i ziemię, a za gotówkę kupić sobie mieszkanie i otworzyć gabinet. Serce ma jak dzwon – po matce.

S.S.

POLSKI BANK INWESTYCYJNY

Spółka Akcyjna
Oddział w Suwałkach

oferuje Państwu szeroki zakres usług bankowych, obejmujących między innymi:

* Udzielanie kredytów na działalność gospodarczą:
  - inwestycyjnych,
  - obrotowych,
  - płatniczych,
  - w rachunku bieżącym według negocjowanej i najniższej na lokalnym rynku bankowym stopy oprocentowania.
* Udzielanie kredytów konsumpcyjnych.
* Prowadzenie rozliczeń pieniężnych w obrocie krajowym i zagranicznym.
* Skup i sprzedaż walut obcych.
* Prowadzenie rachunków złotowych oraz lokat złotowych i walutowych.

Właścicielem PBI SA jest Narodowy Bank Polski.

ZAPRASZAMY

PBI SA Oddział w Suwałkach, ul. Noniewicza 48,
tel. 66-75-59, tel./fax 66-27-70,
czynny od poniedziałku do piątku
w godzinach 8.00 - 16.00.

Urząd Miejski w Suwałkach
ogłasza przetarg ofert

na opracowanie dokumentacji rekultywacji wysypiska odpadów komunalnych w Suwałkach.

I. **Podstawowe dane wysypiska:**
1. Rozpoczęcie eksploatacji - 1967 r.
2. Termin zakończenia eksploatacji - 31.12.1994 r.
3. Powierzchnia wysypiska wraz z obwałowaniem - 7,94 ha.
4. Miąższ zdeponowanych odpadów - ok. 12 - 15 m.
5. Lokalizacja - przy drodze z Suwałk do Płociczna.

Bliższych informacji można zasięgnąć w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa, pok. nr 30, tel. 66-76-67 w. 30.

II. **Dokumentacja powinna zawierać:**
1. Niezbędne uzgodnienia ze służbami ochrony środowiska.
2. Określenie warunków i zakresu rekultywacji.
3. Szacunkowy koszt realizacji zadania.

III. **Termin wykonania dokumentacji - 30.09.1994 rok.**

IV. **Oferty powinny zawierać:**
1. Koncepcję rekultywacji i szacunkowy koszt realizacji.
2. Cenę ryczałtową za wykonanie dokumentacji.
3. Propozycję warunków płatności.
4. Projekt umowy.

V. **Oferty** należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27.04.1994 roku w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach, pok. nr 30.

VI. **Otwarcie** ofert nastąpi 28.04.1994 r. o godz. 10.00.

VII. **Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.**

Zespół Administracyjny Placówek Samorządowych
w Suwałkach
ogłasza przetarg ograniczony
dla wykonawców z terenu miasta Suwałk

na remonty dachów szkół podstawowych nr 1-2, 3, 4 i 6 w Suwałkach.

Szczegółowe informacje o zakresie robót udzielane będą w siedzibie ZAPS przy ul. Korczaka 4 a (Przedszkole nr 12).

Przetarg odbędzie się w dniu 27.04.1994 r. o godz. 9.00 w Urzędzie Miejskim w Suwałkach, pok. 133.

Pisemne oferty w zaklejonych kopertach, zawierające cenę ryczałtową wraz z kalkulacją szczegółową, należy składać w terminie do dnia 26.04.1994 r. w siedzibie ZAPS.

Zastrzega się możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

INFORMATOR BEZROBOTNYCH

Rejonowy Urząd Pracy proponuje pośrednictwo w zatrudnieniu.

Potrzebni są:
- szwaczki,
- strażnik przemysłowy,
- stolarz – pomocnik produkcji,
- obsługa stanowiska kredytów,
- pomoc domowa,
- kierownicy produkcji,
- murarz – tynkarz,
- cieśla,
- referent ds. turystycznych,
- akwizytorzy.

Prace dla inwalidów:
- szwaczka,
- monter komputerowy,
- palacz – placowy,
- obsługa komputera.

Prace interwencyjne:
- mechanicy,
- traktorzyści,
- krawcowa,
- pracownicy budowlani,
- pracownicy fizyczni,
- tokarz,
- piekarz,
- dziewiarka,
- murarz – tynkarz,
- cukiernik,
- lakiernik,
- sprzątacz,
- referent ds. transportu,
- kierowca,
- robotnicy drogowi.

Roboty publiczne:
- robotnicy drogowi,
- elektrycy,
- malarze,
- murarze,
- brukarze,
- pracownicy ogólnobudowlani.

Szczegółowe informacje – Rejonowy Urząd Pracy, ul. Kościuszki 71 A, tel. 66–71–04.

Za długi męża,
Marka Przekopa,
żona nie odpowiada.

OGŁOSZENIA DROBNE

★ Videofilmowanie. Suwałki, tel. 678–236.

★ Autoryzowany montaż autoalarmów, centralnych zamków, blokady skrzyni biegów SUWAR, Suwałki, ul. Krośnieńska 6.

ROZWIĄZANIA ZADAŃ SZACHOWYCH

Zadanie 15 a: 1. Hb8–h2! jeżeli czarne zagrają: 1. ... Wh3–h8+ to 2. Hh2:h8 mat lub 1. ... Wh3:h2 2. Se1–f3 mat.

Zadanie 15 b: 1. Gd5 e4 2. Kf7! h1H 3. Ge6+ Ke5 4. Gg3 mat.

NAJTAŃSZE OGŁOSZENIE
w
"TYGODNIKU SUWALSKIM"
za cm kw.
TYLKO 3.000 ZŁ

Wojewoda Suwalski

OBWIESZCZENIE

O POBORZE W ROKU 1994

Na podstawie art. 27 ust. 1 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 roku nr 4, poz. 16) i par. 1 rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej z dnia 4 czerwca 1992 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzenia poboru (Dz.U. nr 49, poz. 226) informuje się, że pobór do wojska na terenie województwa suwalskiego przeprowadzony zostanie w okresie od dnia 6 kwietnia do dnia 7 czerwca 1994 roku.

1. Do stawienia się do poboru przed Rejonową Komisją Lekarską i Rejonową Komisją Poborową wzywa się mężczyzn:
   1) urodzonych w 1975 r. z wyjątkiem tych, którzy stawali do poboru,
   2) urodzonych w latach 1974-1966, którzy dotychczas nie stawali do poboru.
2. Obowiązkowi zgłoszenia się na wezwanie do Rejonowej Komisji Lekarskiej i Rejonowej Komisji Poborowej podlegają również mężczyźni urodzeni w latach 1974-1970, którzy:
   1) ubiegają się o odroczenie służby wojskowej ze względu na konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny lub prowadzenie gospodarstwa rolnego,
   2) wystąpili z wnioskiem o skierowanie ich do odbycia służby zastępczej,
   3) zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy ze względu na sprawowanie bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny lub prowadzenie gospodarstwa rolnego,
   4) zostali uznani za czasowo niezdolnych do czynnej służby wojskowej,
   5) złożyli wnioski o ponowne ustalenie zdolności do czynnej służby wojskowej,
   6) zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy ze względu na uznanie ich za czasowo niezdolnych do czynnej służby wojskowej - jeżeli okres tej niezdolności upływa przed zakończeniem poboru.
3. Obowiązkowi zgłoszenia się na wezwanie do Rejonowej Komisji Lekarskiej podlegają również kobiety urodzone w latach 1976-1970, które w danym roku szkolnym kończą naukę w średnich i policealnych szkołach medycznych określone w par. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie poddania kobiet obowiązkowi stawienia się do poboru oraz przeznaczenia ich do czynnej służby wojskowej (Dz.U. nr 66, poz. 333).
4. Osoby wymienione w ust. 1 - 3 zamieszkałe na pobycie stałym lub przebywające na pobycie czasowym trwającym ponad 2 miesiące na terenie miasta Suwałk obowiązane są stawić się przed Rejonową Komisją Lekarską i Rejonową Komisją Poborową w Suwałkach, ul. Pułaskiego 24, w okresie od dnia 6 kwietnia do dnia 7 czerwca 1994 r. codziennie (z wyjątkiem dni wolnych od pracy i sobót).
5. Osoby stawające do poboru po raz pierwszy obowiązane są przedstawić komisji: dowód osobisty, dokumenty stwierdzające wykształcenie, zawód (specjalność w zawodzie), odbyte przysposobienie wojskowe oraz kursy zawodowe (specjalistyczne), potwierdzenie zgłoszenia się do rejestracji przedpoborowych, fotografię o wymiarach 3x4 cm (bez nakrycia głowy), posiadane dokumenty lekarskie dotyczące stanu zdrowia. Osoby, które stawały już do poboru przedstawić powinny ponadto wojskowy dokument osobisty.
6. Osoby podlegające obowiązkowi stawienia się do poboru lub wezwane do Rejonowej Komisji Lekarskiej i Rejonowej Komisji Poborowej obowiązane są zgłosić się do tej komisji przed zamierzonym opuszczeniem dotychczasowego miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące.
7. Obwieszczenie niniejsze stanowi wezwanie do poboru dla osób wymienionych w ust. 1. Nieotrzymanie wezwania imiennego nie zwalnia tych osób od dopełnienia obowiązku zgłoszenia się do poboru.
8. W razie niestawienia się osób wymienionych w ust. 1 - 3 przed komisją lekarską, komisją poborową bez uzasadnionej przyczyny, prezydent miasta w myśl art. 27 ust. 3 i art. 32 ust. 6 wymienionej na wstępie ustawy, na wniosek przewodniczącego komisji nakłada grzywnę w celu przymuszenia albo zarządza przymusowe doprowadzenie przez Policję do komisji, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
9. Osoby wymienione w ust. 1 - 3, które nie zgłoszą się do poboru w wyznaczonym terminie i miejscu lub nie przedstawią nakazanych dokumentów (ust. 5) podlegają w myśl art. 224 wymienionej na wstępie ustawy karze aresztu do 3 miesięcy albo karze grzywny do 5.000.000 zł.

Suwałki, dnia 23 marca 1994 r.

Wojewoda Suwalski
mgr **Cezary Cieślukowski**

Klub Abstynenta "Filar"
Telefon zaufania
67-17-19
od 18.00 do 21.00
od poniedziałku do piątku

Telefon zaufania
67-49-41
Lekarz, psycholog, pedagog - udzieli ci porady, informacji, wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych, gwarantując anonimowość, akceptację i życzliwość. Dyżury codziennie w godz. 18.00 - 6.00 (oprócz sobót, niedziel i dni świątecznych)

INFORMATOR KULTURALNY

Muzeum Okręgowe
zaprasza na ekspozycje stałe: "Pradzieje ziemi suwalskiej" – wystawa archeologiczna; "Alfred Wierusz-Kowalski" – wystawa malarstwa; "Malarstwo polskie XIX – XX wieku"; "Malarstwo i rysunek Bohdana Urbanowicza", "Rzeźba Adama Siemaszki", "Moją Ojczyzną jest Polska podziemna...", "O niepodległość, całość i wolność Ojczyzny – w dwusetną rocznicę powstania kościuszkowskiego".

Wojewódzki Dom Kultury Galeria "Chłodna 20" zaprasza na wystawę prac dyplomowych studentów Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej.

Suwalski Teatr Animacji (ul. Kościuszki 76) zaprasza na:
– wystawę prac członków pracowni plastycznej WDK,
– eliminacje międzywojewódzkie XXXIX Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego – 22–24.04 w sali STA,
– koncert zespołu "Oddział Zamknięty" – 27.04 o godz. 19.00 w klubie literacko-muzycznym PTTK przy ul. Kościuszki;
organizuje wyjazdy do Warszawy na spektakle teatralne, operetkę i spektakle operowe połączone ze zwiedzaniem miasta.

Biuro Wystaw Artystycznych
zaprasza na wystawę fotografii Radosława Krupińskiego "Taki pejzaż" i malarstwa Stanisława Baja "Portret chłopski" (otwarcie wystawy – 15.04 o godz. 17.00).
Można wypożyczać po przystępnych cenach dzieła sztuki twórców z kraju i zagranicy.

Kino "Bałtyk"
14–19.04 – **"I kto to mówi – 3"** prod. USA, od lat 10, godz. 17.00 (14.04 również o godz. 19.00),
15–19.04 – **"Trzy kolory – biały"** prod. francusko-polskiej, od lat 15, godz. 19.00,
20–24.04 – **"Demolka"** produkcja USA, od lat 15, godz. 17.00 i 19.00.

Miejskie Ognisko Artystyczne Kino "Scherzo"
17.04, godz. 17.00 – "Mąż fryzjerki", reż. Patrice Leconte (Kameralna, retrospektywna opowieść o miłości).

CIEKAWA WYSTAWA

30 marca w suwalskim Muzeum Okręgowym otwarto wystawę "O niepodległość, całość i wolność Ojczyzny – w dwustulecie powstania kościuszkowskiego". Dyrektor placówki, Zygmunt Filipowicz, zapoznał licznie zebranych suwalczan z ideą zorganizowania tej ekspozycji. Podziękował też za wypożyczenie eksponatów muzeom historycznym Warszawy, Białegostoku, Płocka, Radomia, Tykocina, Muzeum Zbrojowni Zamku w Liwie oraz prywatnym kolekcjonerom. Z dużym zainteresowaniem zebrani zwiedzili poszczególne sale. Z głośnika płynęła dyskretnie pieśń legionowa. Z czcią pochylano się nad gablotami, oglądano sztandary i przedwojenne wojskowe zdjęcia oraz portrety marszałka Józefa Piłsudskiego. Z zainteresowaniem podziwiano białą broń z różnych epok. Wystawa będzie czynna przez cały kwiecień.

Irena Pietkiewicz

ZADANIA SZACHOWE

F. Healey

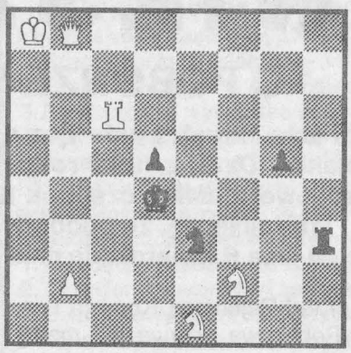

Zadanie nr 15 a. Mat w 2 posunięciach.

H. Rinck

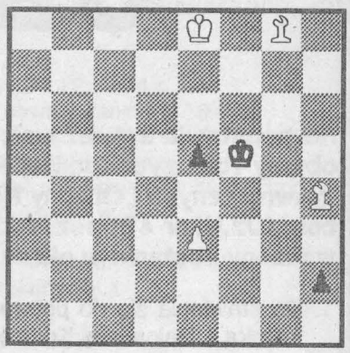

Zadanie nr 15 b. Białe zaczynają i wygrywają.

Rozwiązania należy szukać w numerze.

V Turniej Szachowy "Grand Prix"

Z udziałem 56 osób rozegrano V turniej z cyklu "Grand Prix". Tym razem były to zawody w nieco słabszej niż ostatnio obsadzie.

Oto czołówka turnieju:

1. Andrzej Plesiuk (PRIM Ełk) – 8 pkt.
2. Leszek Ostrowski (Hańcza Suwałki) – 7 pkt.
3. Dariusz Viskielis (Litwa – Poniewieżys) – 6,5 pkt.
4. Rolandas Martinkus (Litwa – Mariampol) – 6,5 pkt.

Dobrze wypadli młodzi zawodnicy z Suwałk, a szczególnie: Kamil Grycel (11 lat) z Hańczy Suwałki – 6 pkt. (najlepszy w kategorii do lat 12, 14 i 16), Jarosław Kamiński (14 lat) z Hańczy Suwałki – 5 pkt. (drugi do lat 14 i 16), Filip Bargłowski (9 lat) z MDK Suwałki – 4 pkt. (najlepszy do lat 10 i drugi do lat 12) oraz Mateusz Augustynowicz (13 lat) z MDK Suwałki – 4 pkt.

Do zakończenia tegorocznego cyklu "Grand Prix" pozostały dwa turnieje: 24 IV 1994 w Suwałkach i 22 V 1994 w Augustowie, po których najlepsza dwunastka rozegra 19 VI 1994 finał.

Porażka w walce o II ligę

Młodzi szachiści Hańczy Suwałki nie wystąpią w tym roku w pojedynkach II ligi juniorów. W rozegranych ostatnio w Suwałkach meczach eliminacyjnych lepsi okazali się juniorzy UNTS Warszawa, wygrywając oba mecze: pierwszy 3,5:2,5 i drugi aż 5:1. Z naszych zawodników najlepiej zagrali: Magda Kurylonek (wygrała obie partie), Tomasz Renkiewicz (wygrał jedną partię) i Marcin Bilbin (jedną partię zremisował).

Kolejna próba – za rok. Już teraz ustalono nowy skład drużyny, która będzie przygotowywana z myślą o awansie do II ligi. Liczymy na następujących zawodników:

juniorzy starsi:
- Dariusz Gałkiewicz (17 lat – I kat.),
- Marcin Bilbin (18 lat – I kat.),
- Rafał Grabek (18 lat – II kat.).

juniorzy młodsi:
- Kamil Grycel (11 lat – II kat.),
- Jarosław Kamiński (14 lat – II kat.),
- Konrad Anuszkiewicz (14 lat – II kat.).

juniorki:
- Katarzyna Kurylonek (15 lat – II kat.),
- Magdalena Kurylonek (15 lat – II kat.),
- Paulina Kamińska (12 lat – III kat.).

Zawodników przygotowywać będzie mistrz FIDE – Leszek Ostrowski.

Mikołaj Bura

horoskop

BARAN (21.03-20.04)

Teraz już wiesz, że nie powinieneś przyklaskiwać Skorpionowi. To korzyść chwilowa i pozorna, później obróci się przeciwko tobie, przynosząc niechęć osoby, która powinna ci być bliska. Poprawa w sprawach służbowych. Nie podejmuj teraz żadnych poważnych decyzji. Ktoś myśli o tobie ciepło i czule.

BYK (21.04-20.05)

Nie popuszczaj, pilnuj swoich interesów, bo taka wspaniała okazja może się nie powtórzyć. Zapomnij o słowach "nie wypada", bo finanse nie znają ich w ogóle. W odgrzewaniu starych miłości zachowaj pewną ostrożność. Ciekawe spotkanie rodzinne. Dobra wiadomość z urzędowych źródeł.

BLIŹNIĘTA (21.05-21.06)

Po okresie rozleniwienia rzucisz się w wir pracy. Rozładowywanie domowych napięć należy do ciebie. Będziesz mieć po temu więcej pogody ducha niż domownicy. Poprawi się zdrowie i rodzinne finanse.

RAK (22.06-22.07)

Po wizytach, gościach i przygodach z tym związanych – miłe i spokojne dni, ale uważaj na zdrowie. Nie każ czekać Wadze, bo się rozmyśli. Pozwól sobie na odrobinę szaleństwa przy wiosennych zakupach. Nieco nadwątlone finanse poprawisz w tym tygodniu z powodzeniem.

LEW (23.07-22.08)

Spokój w pracy, spokój w domu – nadchodzi tak potrzebna chwila wytchnienia. Plany, które skrywasz głęboko, mógłby pomóc zrealizować Bliźniak, jeśli go o to poprosisz. Jest ci bezinteresownie życzliwy. Dobre dni dla finansów.

PANNA (23.08-22.09)

Uważaj na zdrowie, nie zaniedbuj się. Praca się bez ciebie nie zawali. Wytchnienie w ogrodzie i trochę życia towarzyskiego dobrze ci zrobi. Naprawdę odpocznij.

WAGA (23.09-23.10)

Między pracą a wypoczynkiem potrzebna jest równowaga. Zainwestuj trochę w siebie. Czy nie zaniedbujesz najbliższych? Czekają na twój wolny czas i twoje serce znacznie bardziej niż na twoje pieniądze. Dobre układy z Wodnikiem.

SKORPION (24.10-22.11)

Jeśli myślisz o sanatorium, to zacznij sprawę załatwiać już teraz. Musisz w tym przypadku liczyć tylko na siebie. Spotkanie z Bykiem da ci wiele do myślenia. W pracy wykaż inicjatywę, szefowie to lubią. Nieoczekiwane spotkanie z Baranem ożywi układ, o którym zapomniałeś tak dawno.

STRZELEC (23.11-21.12)

Powoli, powoli coś się rozkręca. Nie trać czasu na rozmowy z Wagą i nie drażnij Skorpiona. Zaufaj radom Bliźniaka. Powinieneś chyba wyjechać na trochę, odprężyć się. Plany finansowe uda ci się zrealizować. Opanuj nerwy, rodzina ma dosyć twoich krzyków.

KOZIOROŻEC (22.12-20.01)

Problemy zdrowotne – przejściowe i nieistotne, nie martw się. W sprawach zawodowych jesteś bardzo blisko prawdziwego sukcesu. Nie mów każdemu wszystkiego, bo to się nie opłaci. Twoją szczerość doceni niewielu.

WODNIK (21.01-20.02)

Niesamowita propozycja zwierzchnika jest godna głębszej uwagi, ale i ostrożności. Nie przesadź przy wiosennych zmianach w domu. Niewykluczony uroczy flirt z Lwem. Wizyta kogoś od dawna należącego do przeszłości może wiele zmienić w twoim życiu. Ale czy tego chcesz?

RYBY (21.02-20.03)

Rozglądaj się uważnie wokół siebie, by nie przegapić bardzo ważnej dla twej dalszej kariery osoby lub propozycji. Nawet jeśli lubisz dotychczasowe układy, musisz pamiętać, że lepsze jest wrogiem dobrego. Przeżyjesz niezapomniane wzruszenie. Radosna niespodzianka rodzinna.

IGRASZKI W ZODIAKU

Tadeusza Charmuszki

O BARANIE
To nie gra pozorów,
ale moc wigoru.

O BYKU
Siebie widzi stale
na piedestale.

O BLIŹNIĘTACH
Są niewierne
i pazerne.

O RAKU
Ma w sobie takie coś,
co przeszywa na wskroś.

O LWIE
Może przez lata
być pępkiem świata.

O PANNIE
Dostrzegana przez każdego,
gdy dopiecze do żywego.

O WADZE
O każdej porze roku
ma dużo uroku.

O SKORPIONIE
Zaleźć mu za skórę to tak,
jak włożyć głowę w paszczę lwa.

O STRZELCU
Jego intuicja
lepsza niż policja.

O KOZIOROŻCU
Trwa batalia
o realia.

O WODNIKU
Nie zagości
w codzienności.

O RYBACH
Wiodą życie
nader skrycie.

CO DO GARNKA?

SUCHY CHLEB

W czasach głodu i nędzy ludzie niczego tak nie pragną, jak kromki chleba. Być może trudne sytuacje, jakie w różnych okresach przeżywała Polska, zrodziły przysłowia: "Łatwiej chleb jeść, niż na niego zapracować" czy "Chleb i woda – nie ma głoda".

Dzisiaj w naszych domach, niestety, niszczy się dużo pieczywa. Proponuję więc dwa sposoby wykorzystania czerstwego chleba. Pierwszy – to kwas chlebowy z kuchni rosyjskiej, drugi – to zupa z kuchni kanadyjskiej.

Kwas chlebowy

50 dag chleba żytniego razowego, 25 dag cukru, 1 dag drożdży, skórka z połowy cytryny.

Chleb pokrajać na kromki i wysuszyć w piekarniku. Kromki ułożyć w odpowiedniej wielkości naczyniu, dodać skórkę cytrynową i zalać wrzącą ocukrzoną wodą (5 l), przykryć ściereczką i pozostawić na 4 – 5 godz. Przecedzić przez gazę do innego naczynia i dodać drożdże; zostawić przykryte na dalsze 4 – 5 godz., aż na wierzchu utworzy się piana. Po powtórnym przecedzeniu zlewać do butelek (należy wykorzystać duże butelki plastikowe po napojach, ale nalewać tylko do połowy butelki i mocno dokręcać zakrętki), do których należy wrzucić po 2 – 4 rodzynki i po ziarnku ryżu; przenieść w chłodne miejsce; po dwóch dniach kwas nadaje się do spożycia. Przed otwarciem butelki nie wstrząsać nią!

Zupa z suchego chleba

25 dag suchego chleba pytlowego, średnia cebula, 3 dag smalcu wieprzowego, żółtko, 2 łyżki mleka, szczypta suszonego majeranku, sól i pieprz do smaku.

Chleb pokrajać na małe kawałki, zalać wrzącą wodą (1,5 l) i zostawić na 30 minut w naczyniu, w którym zupa będzie się gotowała. Na patelni zrumienić na tłuszczu drobno pokrojoną cebulę na złoty kolor, dodać do garnka z namoczonym chlebem, zagotować i trzymać tak długo na małym ogniu, aż chleb się zupełnie rozklei. Po zdjęciu z ognia podprawić zupę żółtkiem rozkłóconym z mlekiem, przyprawić solą, pieprzem i majerankiem.

Agata

TVP 14 - 20 IV 94

CZWARTEK

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Mama i ja" – program dla mamy i trzylatka
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 "Gliniarz i prokurator" – film prod. USA
10.55 Muzyczna Jedynka
11.00 Kwadrans na kawę
11.15 Videofashion
11.40 Smoczek czy grzechotka?
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Magazyn notowań
12.45 Program dla dzieci: "Morze–eko" oraz "Mały magazyn naukowy"
13.30 – 15.55 Telewizja Edukacyjna
13.35 "Wielki Nil" – serial dok. prod. belgijskiej
14.00 Nie tylko dinozaury
14.15 Eko–lego
14.35 Zwierzęta świata: "Wilk – hiszpański banita" – serial dok. prod. angielskiej
15.10 Przez lądy i morza
15.35 My dorośli
15.55 Program dnia
16.05 Dla młodych widzów: "Raj" oraz "Mały magazyn naukowy"
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Miliard w rozumie
17.45 Studio Światowego Kongresu Rodziny
18.05 "Maszyna marzeń" – film dok. prod. angielskiej
18.30 Znaki czasu
19.00 Dźwiękogra
19.10 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.00 Bilans
20.20 "Gliniarz i prokurator" – serial prod. USA
21.15 Tylko w Jedynce
22.00 Country Ameryka
22.25 Pegaz
23.00 Wiadomości gospodarcze
23.30 Muzyczna Jedynka
23.35 "Światło w ciemności" – film dok. prod. angielskiej
0.35 To lubię

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.05 Program lokalny
8.35 "Zorro" – serial prod. USA
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko–argentyńskiej
9.35 Świat kobiet
10.05 "Wild America" – film w wersji oryginalnej (angielskiej)
10.35 Couleurs de France: "Animaux des Pyrenees" – film w wersji oryginalnej (francuskiej)
11.00 Panorama
11.05 Antykwariat (powt.)
11.35 "Rychlik" – film dok. Jerzego Ridana (powt.)
12.05 "Inter arma" – film dok. P. Załuskiego (powt.)
12.50 Przeboje Dwójki
13.00 Panorama
13.05 "Lady Hamilton" – film fab. prod. angielskiej
15.30 Powitanie
15.35 "Zorro" – serial prod. USA (powt.)
16.00 Panorama
16.05 Sport
16.35 Multihobby
16.55 Można i warto
17.30 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko–argentyńskiej
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny
19.05 Małe ojczyzny: "Z biegiem Sprząśli" – film dok. T. Drozdowicza
19.30 Zawód – amator
20.00 Ze studia koncertowego S–1 "Sinfonia Varsovia"
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 Przed Jałtą – po Jałcie
22.00 "Wszyscy wygrywają" – film fab. prod. USA
23.35 Poznajemy Agnieszkę Holland
24.00 Panorama
0.05 Studio Teatralne Dwójki: Witold Gombrowicz "Kosmos"

PIĄTEK

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Mama i ja" – program dla mamy i trzylatka
9.25 Domowe przedszkole
10.00 "Bunt Hadley'a" – film fab. prod. USA
11.35 Muzyczna Jedynka
11.40 Reportaż
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Magazyn notowań
12.45 Dla dzieci: "Ciuchcia"
13.30 – 15.55 Telewizja Edukacyjna
13.30 "The lost secret" – język angielski dla średnio zaawansowanych
13.45 "Ludzie i polityka" – serial dok. prod. USA
14.00 Tak jak w kinie
14.15 Stan ducha
14.40 Odpukać, odpukać
14.55 Doskonali, niedoskonali
15.10 Jeśli nie Oxford, to co?
15.35 Lektury domowe
15.40 Leksykon demokracji
15.55 Program dnia
16.05 Dla dzieci: "Ciuchcia"
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 "Automania" – magazyn motoryzacyjny
17.40 Studio Światowego Kongresu Rodziny
18.00 Randka w ciemno
18.45 W kraju Zulu Gula
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.15 Piątek z Newmanem: "Hombre" – film fab. prod. USA
22.15 Boskie i cesarskie
23.00 Wiadomości
23.25 Muzyczna Jedynka
23.30 "Zmierzch bogów" – dramat prod. włosko–angielskiej

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.05 Program lokalny
8.35 "Przygody Supermana" – serial anim. prod. USA
9.00 Notatnik kalifornijski
9.10 "Muzea Austrii. Muzeum sztuki stosowanej" – film dok. prod. austriackiej
9.35 Świat kobiet
10.05 "Schauplatz Deutschland – Rudawy" – film w wersji oryginalnej (niemieckiej)
10.35 Ulica Sezamkowa
11.00 Panorama
11.05 Studio Dwójki
11.10 Do trzech razy sztuka (powt.)
11.40 Róbta co chceta
12.00 Bezludna wyspa
12.50 Studio Dwójki
13.00 Panorama
13.05 "Przystanek Alaska" – serial prod. USA
13.50 Blues – minus Jonasza Kofty
14.40 Kolekcjoner
15.00 Małe ojczyzny: "Z biegiem Sprząśli" – film dok. T. Drozdowicza (powt.)
15.30 Powitanie
15.35 "Przygody Supermana" – serial anim. prod. USA
16.00 Panorama
16.05 Klub Yuppies?
16.30 "Odlecieć stąd" – serial prod. USA
17.20 Tęsknoty i marzenia
17.45 Witaj Hiszpanio?
18.00 Panorama
18.03 – 21.00 Programy regionalne
21.00 Panorama
21.25 Podatki
21.30 Sport
21.40 Za chwilę dalszy ciąg programu
22.15 "Przystanek Alaska" – serial prod. USA
23.00 Teatr sensacji: Edward Mason i Ted Willis "Dni zemsty" (1)
24.00 Panorama
0.05 Benefis Jana Boby w Teatrze STU
1.10 "Odlecieć stąd" – serial prod. USA (powt.)

SOBOTA

PROGRAM 1

7.00 Rondo
7.20 Rynek–Agro
7.45 Z Polski
8.05 Racje i emocje
8.25 Wszystko o działce
8.50 Program dnia
9.00 Wiadomości
9.10 "Ziarno" – program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców
9.35 "5–10–15" oraz film z serii "Tajna misja"
11.00 "Podwodna odyseja kapitana Cousteau" – film dok. prod. francuskiej
11.45 Reportaż
12.00 Wiadomości
12.10 Pół godziny dla rodziny
12.40 "Panie na planie" – teleturniej
13.15 Studio Sport
14.00 Walt Disney przedstawia – "Super Baloo"
15.15 Wiosenne MTV
15.30 Telewizyjny Teatr Rozmaitości: G. Caillavet, R. De Flers, E. Rey "Ładna historia"
17.00 Teleexpress
17.20 Pokaz mody
18.10 "Beverly Hills 90210" – serial obyczajowy prod. USA
19.00 Małe wiadomości DD
19.10 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.00 Polskie zoo
20.30 "Raj na ziemi" – komedia prod. USA
22.20 Wiadomości
22.30 Electric Light Orchestra Part II w Poznaniu
23.40 Sportowa sobota
24.00 "Płonące łóżko" – dramat psych. prod. USA
1.30 "Maki też są kwiatami" – film fab. prod. USA

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 "Tam, gdzie wrony zawracają" – reportaż
8.00 "Ulica Sezamkowa" – program dla dzieci
9.00 Tacy sami
9.20 Nauka języka migowego
9.25 Powitanie
9.30 Film dokumentalny
10.05 Studio Dwójki
10.10 Klasztory polskie
10.40 Róbta, co chceta
11.00 Wielkie tańczenie
12.00 Akademia filmu polskiego: "Tylko umarły odpowie", reż. S. Chęciński
13.40 "Kobiety bezdomne" – reportaż
14.05 Listy z Europy
14.25 Studio Dwójki
14.30 Studio Sport
15.20 Halo Dwójka
15.25 Zwierzęta świata: "Wilk – hiszpański banita" – serial dok. prod. angielskiej
15.55 Losowanie gier liczbowych totalizatora sportowego
16.00 Panorama
16.05 Wielka gra
16.55 Program dnia
17.05 "Pełna chata" – serial prod. USA
17.30 Język videoclipu
17.55 Studio Dwójki
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.30 "Gra" – teleturniej
19.00 Non stop kolor
20.00 Studio Sport
21.00 Panorama
21.25 Słowo na niedzielę
21.30 Trrr – obrazki do nakręcania
22.15 Człowiek z gwiazdą: "W samo południe" – western prod. USA
23.40 Muzyczny blok Dwójki (1)
24.00 Panorama
0.05 Muzyczny blok Dwójki (2)

NIEDZIELA

PROGRAM 1

7.00 Rolnictwo na świecie
7.15 Przystanki codzienności
7.35 Tydzień
8.30 Notowania
8.55 Program dnia
9.00 "Zamek Eureki" – serial prod. USA
9.25 Dźwiękogra
9.35 Teleranek
10.10 "Domek na prerii" – serial prod. USA
11.00 "MGM: Gdy lew zaryczy" – serial dok. prod. USA
11.50 Telewizyjny koncert życzeń
12.20 Teatr dla dzieci: Peter Hachs "Ubogi rycerz"
13.20 Z kamerą wśród zwierząt
13.55 W starym kinie – złote lata komedii angielskiej: "Wojacy na medal"
15.35 Drobne starcia
16.05 Pieprz i wanilia
16.45 Studio Światowego Kongresu Rodziny
17.00 Teleexpress
17.30 "Dynastia Colbych" – serial prod. USA
18.20 7 dni – świat
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.15 "Okrągły stół" – serial prod. USA
21.05 Sportowa niedziela
21.55 Rodzina i media
22.25 Wieczorny Uniwersytet Telewizji Łatwej, Lekkiej i Przyjemnej
23.15 "Najpiękniejsza" – film obycz. prod. włoskiej
1.10 Program muzyczny

PROGRAM 2

7.30 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
8.00 "Piotruś Pan i piraci" – serial anim. prod. USA
8.25 Film dla niesłyszących: "Okrągły stół" – serial prod. USA
9.05 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
9.10 Powitanie
9.30 Programy lokalne
10.30 Wzrockowa lista przebojów
11.00 Godzina z Hanną Barberą
12.00 "Sissi – młoda cesarzowa" – film fab. prod. austriackiej
13.45 Krakowskie legendy
14.00 Animals
14.20 Studio Dwójki
14.30 Podróże w czasie i przestrzeni: "Wielki Nil" – serial dok. prod. belgijskiej
15.20 Studio Dwójki
15.30 Publicystyka kulturalna
16.00 Panorama
16.10 Powitanie
16.20 "M.A.S.H." – serial komediowy prod. USA
16.50 Zapięty na ostatni guzik, czyli mężczyzna ubrany
17.20 Wydarzenie tygodnia
17.50 Chimera
18.20 Studio Dwójki
18.30 "Gra" – teleturniej
19.00 "Chaplin i muzyka" – film dok. prod. francuskiej
20.00 "A kuku, panie kruku" – film anim. dla dzieci
20.10 Godzina szczerości
21.00 Panorama
21.25 Kabaret "Potem"
22.20 "Dżentelmeni i gra-

cze" – serial prod. angielskiej
23.10 Wieczór piosenki jidisz (1)
24.00 Panorama
0.05 Wieczór piosenki jidisz (2)

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM 1

6.55 Program dnia
9.00 Wiadomości
9.15 Mama i ja
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 "Dynastia Colbych" – serial prod. USA
10.55 Muzyczna Jedynka
11.00 Przyjemne z pożytecznym
11.20 Gotowanie na ekranie
11.40 Od niemowlaka do przedszkolaka
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Family album" – język anglo-amerykański dla średnio zaawansowanych
12.40 "Muzzy in Gondoland" – język angielski dla najmłodszych
12.45 Luz
13.30 – 15.55 Telewizja Edukacyjna
13.30 Prezentacje
13.50 Kronika'80
14.10 "Wygnańcy" – film dokumentalny
14.40 "Droga do Warszawy" – program o I Samodzielnej Brygadzie Spadochronowej
14.50 "Ogniem i mieczem" według Szymona Kobylińskiego
15.05 Tajna historia ZSRR (dyplomacja radziecka i niemiecka w latach 1938–41, cz. 2)
15.20 "Bliżej Europy" – teleturniej
15.50 Jaka szkoła
15.55 Program dnia
16.05 Luz
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Kwant
17.40 Prawo i bezprawie
18.00 "Latający cyrk Monty Pythona" – serial prod. angielskiej
18.30 Ilustrowany miesięcznik literacki
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji: Oscar Wilde "Portret Doriana Graya"
21.50 Zaproszenie do Teatru Telewizji: "Siostrzyczki"
21.55 Prosto z Belwederu
22.10 Miniatury
22.15 Reportaż
22.40 Eurowizja'94
23.00 Wiadomości
23.15 Muzyczna Jedynka
23.30 Grazie, Federico: "Słodkie życie" – film fab. prod. włoskiej

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.05 Program lokalny
8.35 "Wojownicze żółwie Ninja" – serial anim. prod. USA
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
9.40 "Ona" – magazyn
10.05 "Muzzy in Gondoland" – język angielski dla najmłodszych
10.10 "English at art" – język angielski dla młodzieży
10.20 "Muzzy comes back" – język angielski dla dzieci
10.25 "Alles gute" – język niemiecki dla początkujących
11.00 Panorama
11.05 Studio Dwójki
11.10 7 dni polskiego sportu
12.00 "Bliski i Środkowy Wschód" – film dok. prod. francuskiej
13.00 Panorama
13.05 "Sprawca nieznany" – serial prod. niemieckiej
14.00 Pytania o Polskę (powt.)
15.00 Moje książki – Małgorzata Musierowicz
15.20 Powitanie
15.35 "Wojownicze żółwie Ninja" – serial anim. prod. USA
16.00 Panorama
16.05 Studio Sport
16.15 Muzyka i życie – Bartłomiej Nizioł
16.40 Przegląd kronik filmowych
17.15 Polska Kronika Filmowa
17.30 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny
19.05 "Bliski i Środkowy Wschód" – film dok. prod. francuskiej (powt.)
20.10 "Nocne sesje" – serial prod. USA
20.35 "Auto" – magazyn motoryzacyjny
21.00 Panorama
21.25 Podatki
21.30 Sport
21.40 Reporterzy Dwójki przedstawiają
22.00 Noc detektywów: "Dan Turner – hollywoodzki detektyw" – film fab. prod. USA
23.30 "Jasny rok w szarości" – film dok. J. Rusak i J. Sosińskiego o ludziach, którzy zdecydowali się na udział w "Czarze Par"
24.00 Panorama
0.05 "Wielki przeciąg" – XIX Festiwal Polskiej Muzyki Współczesnej – Wrocław 1994
0.35 Noc i stres
0.55 "Nocne sesje" – serial prod. USA (powt.)

WTOREK

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 Mama i ja
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Życie" – serial prod. japońskiej
10.45 Armie świata
11.00 Giełda pracy, giełda szans
11.20 Klub samotnych serc
11.35 U źródeł – początki chrześcijaństwa
11.50 Sto lat
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Magazyn notowań
12.45 Dla dzieci: "Tik-tak" oraz film prod. duńskiej "Ida"
13.30 – 15.55 Telewizja Edukacyjna
13.40 Gwiezdne podróże prof. Marka Demiańskiego
13.55 Klinika chorych maszyn
14.10 Z lamusa techniki
14.20 3–2–1 kontakt: "Wyspa. Papugo-ryby" – serial dok. prod. USA
15.00 Księga cudów techniki
15.15 Wieści z kosmosu
15.55 Program dnia
16.05 Dla dzieci: "Tik-tak" oraz "Ale kino" – relacja z XIII Krajowego i I Międzynarodowego Festiwalu Filmów dla Dzieci
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Encyklopedia II wojny światowej
17.45 W kinie i na kasecie
18.05 "Królik Bugs przedstawia" – serial anim. prod. USA
18.30 Obok nas
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Tragarz puchu" – film fab. prod. polsko-niemiecko-francuskiej
22.05 Sejmograf
22.20 Listy o gospodarce
22.50 Eurowizja'94
23.00 Wiadomości
23.15 Muzyczna Jedynka
23.20 "Cop rock" – film fab. prod. USA
0.10 Sabat
0.50 Siódemka w Jedynce: "Choroby w historii ludzkości" – film dok. prod. francuskiej

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.05 Program lokalny
8.35 "Przygody Blacky'ego" – serial prod. kanadyjsko-francuskiej
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
9.40 Świat kobiet
10.05 "Family album" – język anglo-amerykański dla średnio zaawansowanych
10.30 "The carsat crisis" – język angielski w nauce i technice
10.45 Studio Dwójki
11.00 Panorama
11.05 Notatnik kalifornijski
11.15 Animals
11.45 Ojczyzna polszczyzna
12.00 "Nasza hollywoodzka edukacja" – film dok. prod. USA
12.45 Przeboje Dwójki
13.00 Panorama
13.05 "Wiry życia" – serial prod. francuskiej
14.00 Godzina szczerości (powt.)
14.50 "Jasny rok w szarości" – film dok. J. Rusak i J. Sosińskiego (powt.) 15.20 Krakowskie legendy 15.30 Powitanie
15.35 "Przygody Blacky'ego" – serial prod. kanadyjsko-francuskiej
16.00 Panorama
16.05 Sport
16.20 "Tutaj nie mówi się dzień dobry" – historia cmentarza żydowskiego w Łodzi
16.45 Ojczyzna polszczyzna
17.00 Co jest grane?
17.10 "Poszukiwanie prawdy" – program redakcji katolickiej
17.30 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny
19.05 Biografie: "Picasso" – film biograficzny prod. angielskiej
20.05 Rzeczpospolita druga i pół
21.00 Panorama
21.25 Podatki
21.30 Sport
21.40 Pogotowie ekologiczne Dwójki
22.00 Rewelacja miesiąca: George Gershwin "Porgy and Bess" (1)
24.00 Panorama
0.05 Rewelacja miesiąca (cd.)
1.30 "Starzy przyjaciele" – serial obycz. prod. holenderskiej

ŚRODA

PROGRAM 1

6.00 Kawa czy herbata?
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 Mama i ja
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Hasło: Kocham cię" – serial prod. USA
10.50 Muzyczna Jedynka
10.55 "Taki jest świat" – magazyn reporterski
11.20 Reportaż
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Magazyn notowań
12.45 Dla młodych widzów: "Baw się z nami" oraz "W szkole ciekawie" – reportaż
13.30 – 15.55 Telewizja Edukacyjna
13.30 Opera – dlaczego ją lubimy?
14.25 Jazz i jego skutki
14.55 Wszystko jest muzyką – Bach
15.35 Antydeniken
15.55 Program dnia
16.05 Dla młodych widzów: "Baw się z nami" oraz "Ale kino" – relacja z XIII Krajowego i I Międzynarodowego Festiwalu dla Dzieci
16.50 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.20 Klinika zdrowego człowieka
17.40 Reportaż
18.05 "Hasło: Kocham cię" – serial prod. USA
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.15 Studio Sport
22.10 Program publicystyczny
23.00 Wiadomości
23.15 Muzyczna Jedynka
23.20 "Wynajmę pokój" – film fab. prod. polskiej
0.30 Program publicystyczny

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.35 Przeboje Dwójki
8.05 Program lokalny
8.35 "Kacper i jego przyjaciele" – serial anim. prod. USA
9.00 Studio Dwójki
9.10 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
9.40 "Świat kobiet" – magazyn
10.05 "Muzzy in Gondoland" – język angielski dla najmłodszych
10.10 "The lost secret" – język angielski dla średnio zaawansowanych
10.25 "Muzzy comes back" – język angielski dla dzieci
10.30 "Bonjour ca va?" – język francuski dla początkujących
11.00 Panorama
11.05 Studio Dwójki
11.15 Studio Sport
12.00 "Powrót" – impresja filmowa na temat młodych twórców filmowych mieszkających w pobliżu obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu
12.25 Reportaż
13.00 Panorama
13.05 Studio Sport
14.00 "Janosik" – serial prod. TVP
14.45 Monika Żeromska i jej wspomnienia
15.30 Powitanie
15.35 "Kacper i jego przyjaciele" – serial anim. prod. USA
16.00 Panorama
16.05 Magazyn przechodnia
16.25 Skrzydła bliżej marzeń
16.50 Losowanie gier liczbowych totalizatora sportowego
16.55 Kto ty jesteś?
17.05 Program publicystyczny
17.30 "Miłość i dyplomacja" – serial prod. kanadyjsko-argentyńskiej
18.00 Panorama
18.03 Program lokalny
18.35 Koło fortuny
19.05 "Inter arma" – film dok. P. Załuskiego (w roli narratora – Gustaw Lutkiewicz)
19.50 Cienie życia – Meksyk
20.05 "Sprawy Rosie O'Neill" – serial prod. USA
21.00 Panorama
21.25 Podatki
21.30 Ekspres reporterów
22.05 "Pracująca kobieta" – serial prod. USA
22.30 "Ryszard Cieślak – książę zawodu" – monografia twórczości jednego z najsłynniejszych aktorów XX wieku
23.30 Jerzy Harasymowicz "Rozpaliłem jesień"
0.05 Panorama
0.10 "Mądrość snu" – dokumentalny film biograficzny o wybitnym psychiatrze Carlu Gustawie Jungu

DYŻURY APTEK

W tym tygodniu do 18 bm. dyżuruje całą dobę apteka przy ul. Konopnickiej 3 (tel. 66–50–91), a od 19 bm. apteka przy ul. Kościuszki 78 (tel. 66–49–24).

KRZYŻÓWKA NR 15/94

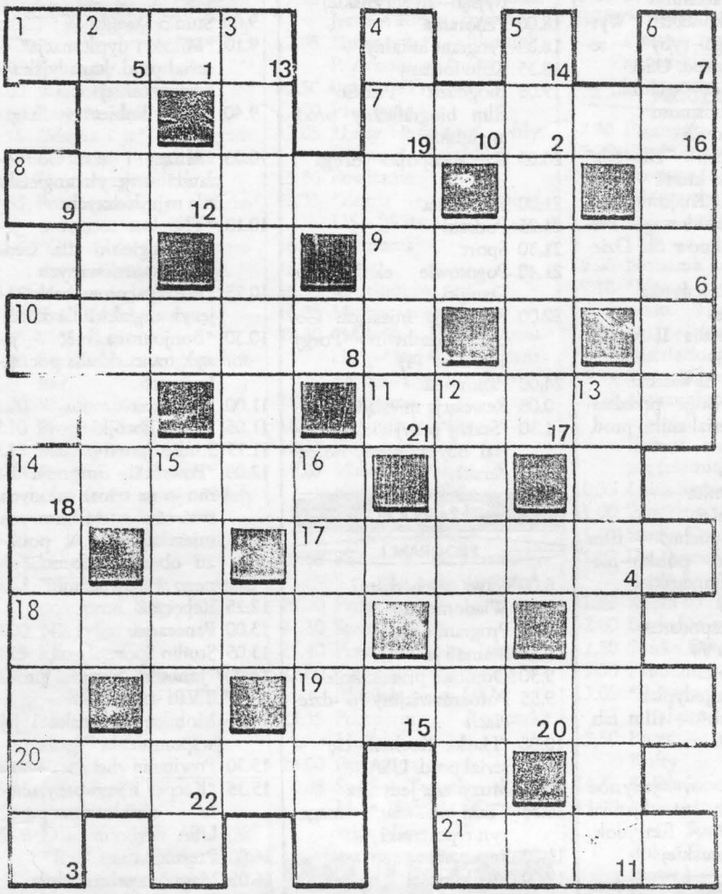

POZIOMO:

1) największy kontynent,
7) kłamca,
8) akt prawny uchwalony przez Sejm,
9) figura szachowa,
10) rodzaj pułapu,
11) wytyczony szlak,
14) zimowe, wierzchnie okrycie,
17) rozpad w partii politycznej,
18) jakobinka,
19) rasa konia,
20) jedna z Muz,
21) umożliwia wejście na statek.

PIONOWO:

2) portiera, stora,
3) odmiana czerwieni,
4) kosztowna tkanina jedwabna,
5) światłoszczelne pudełko na klisze,
6) coś z białej broni,
12) rozłam, niezgoda,
13) pomieszczenie na ubrania, palta,
14) najbardziej smakuje w tłusty czwartek,
15) pierwiastek chemiczny,
16) krasomówca.

"Paź"

Po rozwiązaniu krzyżówki litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu ustawione od 1 do 22 utworzą przysłowie niemieckie, które po wpisaniu do konkursowego diagramu prosimy przesłać na adres redakcji "TS" w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 11

"Rozum jest bogactwem". Nagrodę książkową (do odebrania w redakcji "TS") wylosowała pani **Monika Milewska**, Suwałki, ul. Utrata 2/91.

KOGEL - MOGEL

Sztuczny człowiek, a żyje

W amerykańskim miasteczku Greespen mieszka 47-letni John Oldbrayn, który mógłby o sobie powiedzieć, iż jest istotą sztuczną. Po pierwszym wypadku samochodowym pozostał bez nóg. Gdy pracował przy przecinaniu drewna, piła obcięła mu dwa palce. Ponieważ ręka nie chciała się goić, chirurdzy obcięli ją na wysokości przedramienia. Jakby tego było mało, Oldbrayn od dziesięciu lat ma jedno sztuczne oko. Dobrze, że serce i rozum ma jeszcze naturalne.

Chorwaci żądają honorarium za reklamę Benettona

Chorwacka armia zażądała od koncernu Benettona 4 miliony dolarów rekompensaty za wykorzystanie zakrwawionego munduru ich poległego żołnierza w kampanii reklamowej tego odzieżowego potentata. Reklama została bardzo źle przyjęta we wszystkich krajach europejskich. Mimo nacisków wielu organizacji humanitarnych, Benetton nie zaprzestał zamieszczania wstrząsającego zdjęcia w największych gazetach i czasopismach.

Królowa też musi płacić mandaty

Nawet dla księcia nie ma taryfy ulgowej. Podczas uroczystego pożegnania seniora najbardziej prestiżowego holenderskiego uniwersytetu w Groningen świta królowej Beatrycze zaparkowała piękne limuzyny w niedozwolonym miejscu. Jakież było zdziwienie królowej holenderskiej, gdy wracając do auta znalazła za wycieraczką mandat na sumę 1000 guldenów. Nie pomogły groźby i ataki słowne męża królowej Klausa.

FOTOZAGADKA

Fot. R. Łapiński

Co sfotografował nasz reporter: przełom Dunajca, Wisłę w Zawichoście, ulicę Kolejową w Suwałkach?

Nagrodą za poprawną odpowiedź będzie bezpłatna wycieczka w sfotografowane miejsce ufundowana przez autora zdjęcia.